12 పేజీలు అణా: సం॥ చందా రు 4: R. No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

ఈ వారంలో-
1. చండిక_పాఠకుడు.
2. ముఖాముఖి.
3. వెంకటగిరి గలాటా.
4. జి. సి. కొండయ్య శెట్టి.
5. లక్ష్మణోక్తి.
6. మైసూరు దౌర్భాగ్యపాలన.

—సంపాదకుడు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు.

సంపుటం 11 | శుక్రవారము : నెల్లూరు : 19-4-40. | సంచిక 16

ఐరోపా యుద్ధ పర్యాలోకన

పైశాచిక దండయాత్రవలన ప్రపంచ మంతా జర్మనీకి ఎదురు తిరిగింది.

జర్మనీకి బహిరంగంగా యింతవరకేదేశము సహాయముజేయుటలేదు. కాని తనశక్తిసంతా వినియోగించి పోరాడుతూనే వుంది. అపారనష్టమునకు గురి అవుచున్నది. మిత్రమండలి వారిదన్నివిధాలా పై చెయ్యిగా నుంటున్నది—

డెన్మార్కు ఎందుకు ప్రతిఘటించలేదు:

జర్మనీ దండయాత్ర జర్పగనే డెన్మార్కు దాసోహమనుటకు కారణమేమి? అను ప్రశ్నకు డెన్మార్కు రాజే జవాబిచ్చారు.

డెన్మార్కులో సైనిక శిక్షణ 19-25 యేండ్ల వయస్సు నేర్పుతారు. వీరికి పదాతిదళము అశ్వదళము, తుపాకులు, మరఫిరంగులు, ఫీల్డు ఫిరంగులు గలవు. 22 టార్పిడోబోట్లు, 22 జలాంతర్గాములు గలవు.

మొట్ట మొదట జర్మనుల నెదిరించుటకు సైనికాధికారులు వుత్తర్వుచేశారు. కాని, జర్మనులు ఆక్రమణ మొదలు పెట్టినపిమ్మట రాజుగారు జర్మనులు నెదిరించవలదని దానివలనప్రయోజనము లేదని వుత్తర్వు జేసినందువలన గమ్మున చూస్తూ వూరుకున్నారు.

నార్వేకు జర్మనీ తెలిపిన కోరికలు:

జర్మనీ సేనలు నార్వేను ప్రవేశించగనే, నార్వేప్రజలు జర్మనీసేనల ప్రతిఘటింపరాదని, నార్వే యినుపగనులను రాకపోక మార్గములను, [illegible]ము చేయవలెనని, వార్తాపత్రికలు రేడియో స్టేషనులు జర్మను అధికారుల వుత్తర్వుల ననుసరించవలెనని, ఒక సందేశమును నార్వే ప్రభుత్వమునకు అందజేశారు. దీని సారాంశం నార్వే జర్మనీకి అధీనరాజ్యంగా నుండవలెనని. దీనికి నార్వేవారు సమ్మతించక ప్రతిఘటించారు.

ప్రభుత్వముమార్పు:

జర్మనుల దెబ్బకు తట్టుకోనలేక ప్రభుత్వము ఆస్లోనుండి హామారుకు హామారునుండి ఎల్వరంకు మార్చబడినది.

ప్రభుత్వవర్గ ప్రకటన:

ఎంత జననష్టమైనను ధననష్టమైనను స్వాతంత్ర్యముకొరకు దేశీయులందరు పోరాడవలెనని నార్వే రాజు హాకాను గారు ప్రకటించారు. హాకాను గారు మాత్రం పారిస్‌లో [illegible] న్నారు.

వాలంటీర్లు:

జర్మనీ రాక్షసకృత్యములను ఏవగింపుజూపుచూ నాజీతత్వమును నామరూపములు లేకుండ నాశనముజేయవలెనను తలంపుతో ఫిన్లాండు స్వీడన్ నుండికూడ వాలంటీర్లు వచ్చి నార్వేకు స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొనుచున్నారు.

మిత్రమండలివారు:

నార్వేకు అభయమిచ్చిన ప్రకారం జన, ధన, యుద్ధసామగ్రి నష్టములు లెక్క చేయక, విమాన యుద్ధరంగాల్లో, నావికాయుద్ధరంగాల్లో నార్వేకు బ్రిటను ఫ్రాన్సువారు గొప్పగాసహాయము జేయుచున్నారు. ఏమైనాసరే నాజీతత్వము పేరు లేకుండా పోతేగాని ప్రపంచంలో శాంతి యుండదని చేంబర్లేను, చర్చిలు, రేనాల్డు, మొదలగు వారు అంటున్నారు.

నార్వేలో జాతీయప్రభుత్వం:

జర్మనులు నార్వేలో జాతీయ ప్రభుత్వమని, చైనాలో జపాను వారివలె, వాంకివాస్త ఒకదానిని స్థాపించారు. ఆప్రభుత్వం రాజీనామా కూడా యిచ్చింది. కారణం తెలియదు.

బ్రిటను నిర్ణయము:

డెన్మార్కు నావలను శత్రునావలుగ మిత్రమండలివారు పరిగణిస్తున్నారు. కెనడా దక్షిణాఫ్రికా యిండియాలలోని ఎక్కడి నావల నక్కడనే స్వాధీనమందుంచమన్నారు.

డెన్మార్కు జర్మనీ స్వాధీనమగుటచే, అక్కడనుండివచ్చు వెన్న, కోడిగ్రుడ్లు, చేపలు సప్లయి అగునేమోనని కూడా భయపడుటలేదు. కెనడా సర్వం సప్లయి చేయుటకు సిద్ధముగానున్నది.

జర్మనుకు దిగ్బంధము:

డెన్మార్కుకు నార్వేకు మధ్యనున్న జలభాగమున మొట్టమొదటనే బ్రిటిషువారు మందుగనుల నుంచారు. అంటే బాల్టిక్ సముద్రమునకు, ఉత్తరసముద్రమునకు మధ్య గొప్ప అంతరాయముగా నున్నదన్నమాట.

స్కాగరేక్ నందును, కాటెగాటునందును కూడ గనులమాటు పెట్టామని ప్రకటించారు. ఉత్తరసముద్రమున కొన్నిప్రాంతములలో గూడా పెట్టారు.

వీటివలన జర్మనునౌకలు నార్వేలోని జర్మను సైన్యములకు సప్లయిల తీసుకొనిపోవుటకు వీలులేదు. ఇక సప్లయిల విమానములమీద పంపవలసిందే. మరొక దిక్కులేదు.

హాలండు తీరమునందలి ఫ్లిస్లింగ్ నుండి, బెర్గెన్‌కు ఆగ్నేయ దిక్కున 60 మైళ్ల వరకు, అంటే మొత్తంపొడవు 420 మైళ్లు, అక్కడనుండి స్కాగరేకు మీదుగా డెన్మార్కు తీరము వరకు గనుల ప్రాకారము మాటుపెట్టారు. దీనివలన ఉత్తరసముద్రంలో జర్మను రేవునుండిగాని, డెన్మార్కు రేవునుండిగాని, ఒక్క జర్మనునౌకగాని డేనిషు నౌకగాని, బయటకు వచ్చుటకు వీలుండదు.

ఈగనుల [illegible]చేయుటకు జర్మనులు ప్రయత్నిస్తున్నారు. కాని దానికియుక్తులైనవో బ్రిటిషు నౌకాదళ విమానములు బాంబుల వర్షం కురిపించును.

నార్విక్ యుద్ధరంగం:

ఇచ్చట యిరుపక్షాలవారు తీవ్రంగా యుద్ధం చేస్తున్నారు. బోడోలోని నార్వేజియన్ న్యూస్ యేజన్సీవార్తనుబట్టి జర్మన్ సైన్యాలు నార్విక్‌ను వదలి, దానికి ఉత్తర తూర్పునవున్న కష్టభూయిష్ట ప్రాంత్యాలలో తలదాచుకుంటున్నారు.

తే 16 దీ నాటికి నార్విక్కు బ్రిటీషువారి వశమైంది. నార్విక్కుకు పరిసర పుకొండలలోనికి జర్మనులు పారిపోయారు. మరికొన్ని నార్వేజియన్ ప్రాంతాలనుగూడా ఆక్రమించారు.

నార్విక్ నష్టం జర్మనీకి గొప్పదెబ్బ. తనకు సప్లయిఅయ్యే ఇనుములో 4 వ వంతు పోయిందన్నమాట.

మరొకముట్టడి చెయ్యాలి:

తే 16 దీన లండనులో కామన్సుసభలో బట్లరుగారు, దక్షిణ అమెరికానుండి రష్యాలోని వ్లాడివోస్టాకురేవుకు, అక్కడనుండి జర్మనీకి, సరకులు అధికముగా పోవుచున్నవనియూ, దీనినాపుటకు చర్యతీసుకోవలెనని మాట్లాడారు.

యుద్ధమువలని నష్టము:

ఈ యుద్ధము నౌకాయుద్ధము. విమానయుద్ధమైనచో ఏదో కొంతశక్తి జూపగలరు జర్మనువారు. కాని నావికాయుద్ధములో బ్రిటిషువారిదే మొదటినుండి పైచెయ్యి. అందువలన అనేక నావికాయుద్ధాలలో జర్మనులకు అపారనష్టం కల్గింది.

11 వ తేదీన జర్మనీవారి 4 క్రూయిజర్లు 3 డిస్ట్రాయర్లు 12 సప్లయివాడలు కొన్ని సబ్‌మెరైన్లు నాశనమైనవి. బ్రిటిషువారివి 4 డిస్ట్రాయర్లు మాత్రం మునిగినవి. బెర్గను కాంస్టువింగర్ ట్రాండుహీం నగరములు జర్మనీవశమునందున్నవి.

ఈవారంలో జర్మనీకి 3 లక్షల 63 వేల 930 టన్నుల నౌకలు, మిత్రులకు 4 నౌకలు, నార్వేకి పదినౌకలు నష్టమైనవి. 8 మంది బ్రిటిషు జలాంతర్గాములు మునిగాయని జర్మనీవారు అంటారు.

స్వీడనుపై గురి:

డెన్మార్కు నార్వేలపై దండయాత్రలైనవే జర్మని దాడిచేసిందో స్వీడను గ్రహించి తాను జాగ్రత్త వహించుచున్నది. సైన్యసమీకరణ చేయుచున్నది. రాత్రిపూటల యుద్ధనౌకలు గస్తీ తిరుగుచున్నవి. జర్మను ఆక్రమ కార్యములను తన అసమ్మతికూడా తెల్పినది.

తాను ప్రస్తుతం యీయుద్ధము జోక్యము కలిగించుకొనదని, తనతాటస్థ్యమునకు భంగము కలిగినచో తప్పక పోరాటము సల్పునని విదేశ రాజ్యసేనలకు దారియివ్వదని ప్రకటించింది.

స్వీడను ప్రభుత్వము తను తాటస్థ్యమును కాపాడుకోవలెనని, నార్వేరాజు స్వీడనులోనుండి వుత్తర ప్రత్యుత్తరములు చేయుట స్వీడను తాటస్థ్యమునకు భంగకరముగా ఎంచబడునని జర్మని స్వీడనును వత్తిడి చేయుచున్నది.

[illegible] 9, 10 పేజీలలో

వెంకటగిరి గలాటా

అరవమాలల 30 మందిని అరెస్టుచేశారు.

వెంకటగిరి ఎస్టేటు అడవులలో కట్టెలు తెచ్చుకొనే విషయమై అరవమాలలకు ఎస్టేటు వారికి చాలారోజులుగా తకరారుగా ఉండి కోర్టువ్యవహారాలు వగైరాలుకూడా నడిచినవి. సివిలుకోర్టువారు 38 మంది అరవమాలలమీద యింజెక్షను ఆర్డరుకూడా యిచ్చారు. అరవమాలలు చేసిన అప్పీలు సివిలు కోర్టులోఉంది.

అప్పీలు అనంతరం ఇంజెక్షను యిచ్చినవారు గాక మరికొందరు రెండుమాసాలుగా కట్టెలను వెళ్లి తెచ్చుకొంటున్నట్లున్నూ 16 తేది గూడా కొందరు కట్టెలు తెచ్చుకొనుటకు అడవికివెళ్లగా వెంకటగిరి పోలీసువారు ఆడవాండ్లను మగవాండ్లను 30 మందిని అరెస్టు చేసినట్లున్నూ, తెలుస్తున్నది—పోలీసు. —ఒక విలేఖరి.

పెళ్లకూరు రామలింగారెడ్డిగారిపై వెంకటగిరి ఎస్టేటు వారు తెచ్చిన క్రిమినల్ కేసును కొట్టివేస్తూ ఎస్టేటు శిస్తువసూలు విధానం గురించి గూడూరు జాయింటు మేజస్ట్రీటుగారు యిచ్చిన—

సర్టిఫికేటు

“వెంకటగిరి ఎస్టేటు నౌకరులకు ఎస్టేటులోని శిస్తు వసూలు విధానము తెలియదు”

పెళ్లకూరు రామలింగారెడ్డిగారిమీద వెంకటగిరివారు తెచ్చిన క్రిమినల్ కేసు ఏమిటంటే. రామలింగారెడ్డిని ఓజిలి గ్రూపు గ్రామాలకు శిస్తులు వసూలు ఏజంటుగా ఎస్టేటువారు నియమించి యుండిరనీ, తే 12-3-35 దిన రెండు మొత్తాలు రు 7-0-0, 10-6-9, తే 3-6-35 దిరు 10-9-0 లు రైతులవద్ద వసూలుచేసి రసీదులు యిచ్చి రు 3-6-9 లు మాత్రమే ఖజానాకు యిరసాలుచేసి మిగతా మొత్తం రు 24-9-0 లను అపహరించినాడని.

ఎస్టేటువారితరఫున 10 మంది సాక్షులు విచారించబడిరి.

మొదటిసాక్షి అన్నమేడుఫిర్కా రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టరు. ఈకేసులో ఎస్టేటువారి తరఫున ఫిర్యాది యితనే. 1939 జూలై నెలలో ఓజిలి గ్రామం వెళ్ళినపుడు ముద్దాయి రామలింగారెడ్డి రైతులకిచ్చిన రశీదుల మొత్తాలు పూర్తిగా చిఠాకు జమరానట్లు కనుగొని, ఆరైతులవద్ద రశీదులను పట్టువరుచుకొని తాలూకా లెఖలు పరిశీలించగా రు 24-9-0 లు ఖజానాలు పంపబడనట్లు ఏర్పడినందునను, ఈవిషయమై ముద్దాయి తృప్తికరముగ సంజాయిషీ యివ్వ నిరాకరించినందునను, దీనినిగురించి పై అధికారులకు తెలుపుకొనగా వారు యీకేసు దాఖలుచేయుమని వుత్తర్వు యిచ్చినందున యీకేసు దాఖలుచేయబడినదని తెలిపెను.

గూడూరు జాయింటు మేజస్ట్రీటు శ్రీ యస్. ఎ. అయ్యంగార్ గారు 29-3-40 తేదిన ఎస్టేటువారి పెటీషన్ కొట్టివేస్తూ ఎస్టేటువారి అబందర శిస్తువసూలును గురించియు, వారితరఫున తేబడిన సాక్ష్యమును గురించియు, క్రింది విధంగా జడ్జిమెంటులో తెలిపిరి:—

(1) ముద్దాయి ఎ. బి. సి. ఎగ్జిబిట్లులో (పైన తెలుపబడిన రు 7, 10-6-9, 10-9-0 మొత్తాల రశీదులు) వసూలు చరచిన మొత్తాలలో కొంత అపహరించినాడా అను వాంశమును నిర్ణయించుటకు ఎస్టేటులోని శిస్తువసూలు పద్ధతులు అపద్ధతులగాని అబందరలను గురించి చర్చింపవలసియున్నది. ఫిర్యాదీసాక్షులు 1, 5, 9 శిస్తువసూలు ఏజంటుకే పూర్తిగా విడిచిపెట్టలేదనిరి. రెవిన్యూ ఇన్స్పెక్టర్లు, గుమాస్తాలుకూడా వసూలు చేయు ఆచారము కలదు. వసూలైన మొత్తాలకు రశీదులిచ్చుట ఏజంటు సంపూర్ణ బాధ్యత, అని తెల్పుటకు ఫిర్యాది తరఫున ప్రయత్నించబడెను. కాని విచారణలో రెవిన్యూయిన్స్పెక్టర్లు, కరణాలు, తహసీలుదార్లుకూడా రసీదులు యిస్తున్నారని బయటపడినది.

(2) ఎగ్జిబిట్లు ఎ, బి, సి (రశీదులు)లలోని వ్రాత, చేవ్రాళ్లు ముద్దాయి దస్తూరియని ఫిర్యాది సాక్షులు 1, 2, 10 ముగ్గురు తెలిపినారు. ఇది నిజముకాదనీ, ఎ, బి, ఎగ్జిబిట్లలోని వివరముల దస్తూరి కరణము రామసుబ్బయ్యదనీ ముద్దాయి వాదన. ఈవిషయమున 9 వ సాక్షి (పొదిలి తహసీలుదారు) చెప్పినది ముఖ్యమైనది. ఇతనికి కరణం రామసుబ్బయ్యను బాగుగా తెలుసుననీ, తనక్రింద పనిచేసినాడనీ, దావా సంజాయిషీ కాగితాలలో వివరాలు కర్ణం భర్తీచేసిన తరువాత తామన్ను కరణమున్ను సంతకాలు చేసేవారని తెలిపినాడు. అయితే ఒకదావా ప్రపోజలు (యగ్జిబిట్ 6-యఫ్) చూపించగా దానిలోని దస్తూరి కరణందికాదని తెలిపినాడు. కాని యీదావా ప్రపోజలు కరణం దస్తూరి కలదని నేను నమ్ముచున్నాను. ఈదావా ప్రపోజలులోని దస్తూరియును, రశీదుల (ఎగ్జిబిట్లు ఎ, బి) లోని దస్తూరియును పోల్చిచూచినట్లయితే, ఈ రశీదులలోని దస్తూరి కరణముదనీ, ముద్దాయి దస్తూరికాదని తేలుచున్నది.

వసూలువిషయంలో కర్ణము ఏజంటుతో విశేషంగా కలసి పనిచేస్తాడనీ, రశీదులలోని వివరాలు కర్ణమే భర్తీచేస్తాడని ఫిర్యాది అంగీకరించియున్నాడు. దీనివల్ల రశీదులలోని వివరాలు కరణంచేత భర్తీచేయబడి, ముద్దాయిచేత సంతకం చేయబడు పద్ధతి యొకటి కలదని నిర్ధారణ యగుచున్నది.

(3) పైన తెలిపిన పద్ధతి వున్నటుల ఏర్పడినప్పుడు, వివరాలు భర్తీ చేయబడక ముందే రశీదులు సంతకం చేయబడు ఆచారం వున్నదని ముద్దాయి తరఫున చేయబడువాదన్ని సులభంగా త్రోసివేయడానికి వీల్లేదు. వివరాలు భర్తీ చేయక ముందే తహసీలుదారు చేవ్రాలుచేసిన రశీదొకటి (ఎగ్జిబిట్ 37) దాఖలుచేయబడియున్నది. కాబట్టి తహసీలుదారు ముందుగా రశీదులో సంతకం చేసినట్లే, ముద్దాయికూడా వుత్త రశీదు ఫారాలమీద సంతకం చేసివుండవచ్చుననుట త్రోసివేయ తగినదికాదు.

(4) అనామత్తుగా యిరసాలుసామా చేయు అలవాటు లేదని ఫిర్యాది 1-వ సాక్షి తెలిపెను. కాని 9 వ సాక్షి ఈఆచారము వుందనీ, డబ్బుకు ఖజానాలో ఎప్పుడైతే వత్తిడి యేర్పడుతుందో అలాంటి అర్జంటు సమయాలలో అనామత్తుగా పైకం పంపబడుతుందని తెలిపినాడు.

(5) అనామత్తుగా యిరసాలుసామా చేయబడు పద్ధతి ఒకటి వుందని కడపటి ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున అంగీకరించబడింది. కాని యీ యిరసానాల మొత్తం రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టరుకే స్వయంగా వసూలుచేసి, అనామత్తుగా పంపుతారని ఫిర్యాది తరఫు సాక్షులు తెలిపిరి. ఇదిసర్వ అబద్ధము. ఎగ్జిబిటు 35 వల్ల అనామత్తు మొత్తాలు ఏజంటుచేత వసూలుచేయబడి, రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టరువల్ల యిరసాలు చేయబడుచున్నవని స్పష్టమగుచున్నది. దీనివలన జమీందారీలో శిస్తు వసూలు పద్ధతులు ఎట్లున్నది ఎస్టేటు నౌకర్లకే సరిగ్గా తెలియదని యేర్పడుచున్నది.

(6) అనామత్తుగా యిరసాలు సామాలు చేయు అలవాటు వున్నదని యేర్పడినపుడు వసూలైన మొత్తాలు గ్రామ చిఠాలలో సరిగా వ్రాయబడుచున్నవాయను ప్రశ్న జనించుచున్నది. ఎస్టేటుకు ఎప్పుడుపైకం అవసరమో అప్పుడు పైకమును అనామత్తుగా పంపమని వసూలు ఏజంటు కోరబడుచున్నాడని అంగీకరించబడినది. ఈ యిరసాలు సామాలలో ఏలాటి వసూలు వివరాలు పంపబడవు. ఈసందర్భాలలో రైతు యిస్తానని వాగ్దానముచేసిన మొత్తములో కొంతమాత్రమే ముందుగా తీసుకొనుట కలదు. లేక ఎక్కువగా కూడవసూలుచేసి తరువాత అడ్జస్టు చేసుకొనుట కూడకలదు. ఇది ఎగ్జిబిట్లు 41, 7 ఎ లలోని అంకెలవలన స్పష్టంకాగలదు. గ్రామచిఠా ప్రకారం 3-5-35 నుండి 15-6-35 లోపల రు 171-13-11 వసూలు అయినటుల యేర్పడుచుండగా రు 183 యిరసాలుసామా చేయబడి యున్నది. అధనంగా యిరసాలు చేయబడిన మొత్తం చిఠాలో చూపబడలేదు. ఇటువంటి పద్ధతులు అమలులో వున్నపుడు ఎగ్జిబిట్లు ఎ. బి. (రశీదులు) ల లోని మొత్తాలు ముద్దాయి అపహరించినాడను సంగతి అనుమానాస్పదము. ముందుగానే ముద్దాయి రశీదులు చేవ్రాలుచేసి, తరువాత కర్ణం వివరాలు భర్తీ చేసే ఆచారమున్నపుడు, ముద్రలు చేవ్రాలు వున్నంత మాత్రంచేత యీపైకానికి ముద్దాయి జవాబుదారుడు కాజాలడు.

(6) ఎగ్జిబిట్లు ఏ, బి, సి రసీదులలో ఏ, బి, లు కర్ణం దస్తూరివని తేలినవి. ఎగ్జిబిటు సి. రశీదు ముద్దాయి దస్తూరిలో వున్నది, కాని యీ రశీదు మొత్తం చూపబడిన చిఠా ఫిర్యాది తరఫున దాఖలు చేయబడలేదు. వరుసనెంబరు గల రశీదులు యివ్వబడునని ఫిర్యాదితరఫున అంగీకరించియున్నారు. కాని ఎగ్జిబిట్ “సి” రసీదు నెంబరుకు ముందు వెనుకల కొన్ని నెంబర్లు గల రసీదుల మొత్తాలు “డి” చిఠాలోగాని “ఇ” చిఠాలోగాని చూపబడలేదు. దీనివల్ల ఈరెండు చిఠాలకు మధ్యమరొక చిఠా వుండితీరవలెనని యేర్పడుచున్నది. అదిన్నీగాక “డి” చిఠాలో ఆఖరు వసూలు మొత్తం తేది 20-6-35 “ఇ” చిఠాలో ప్రథమ వసూలుమొత్తం తేదీ 12-2-36 లోపల 1935 జూన్ నెలతో అంతమైనను, బాకీలుపడిన రైతులవద్ద 1936 ఫిబ్రవరి వరకు యేలాటిశిస్తు వసూలు చేయబడలేదను విషయం నమ్మతగినది కాదు. కాబట్టి డి, ఇ చిఠాలకుమీద మరొక చిఠా వుండితీరవలయును. ఇందువలన ఎగ్జిబిటు “సి” రసీదుకు సంబంధించిన మొత్తం ముద్దాయి అపహరించినాడని చెప్పుటకు వీలులేదు.

(7) ఎగ్జిబిట్లు ఎ, బి, సి రశీదులు ముద్దాయి దస్తూరి కలిగివున్నాయని ఫిర్యాది 1 వ సాక్షి (అన్నమేడు రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టరు) చెప్పినాడు. కాని రశీదులలోని దస్తూరి ముద్దాయిదేనని గట్టిగా చెప్పతగినంత పరిచయం యితనికి కలదని చెప్పడానికి వీల్లేదు.

(8) ఫిర్యాదితరఫు సాక్షులు 2, 3, 4 ముగ్గురు ఎగ్జిబిట్లు ఎ. బి. సి. రశీదులలోని మొత్తాలను ముద్దాయికి చెల్లించినామని యిచ్చిన స్టేటుమెంట్లను ఫిర్యాది తనడైరీలో వ్రాసుకొనెనని చెప్పినాడేగాని, డైరీ కోర్టులో దాఖలు చేయబడలేదు.

(9) ఫిర్యాది సాక్షులు 2, 3, 4 యిచ్చినారన్న అఫిడవిట్లు కంప్లెయింటుతోకూడ దాఖలు చేయబడక తరువాత దాఖలుచేయబడినవి.

(10) ఫిర్యాది 2, 3, 4 సాక్షులు నిరక్షరకుక్షులు. తాము తమ శిస్తును ఆఖరున ఎప్పుడు చెల్లించినది చెప్పలేకపోయిరి. కాని ఎగ్జిబిట్లు ఎ, బి, సి రశీదులలోని మొత్తము చెల్లించినది ఖచ్చితంగా పొరబాటులేకుండా 4 ఏండ్ల క్రిందట చెప్పగలిగిరి. 3 వ సాక్షి రు 12-0-0 లు యిచ్చినాడనీ, యీమొత్తానికి రశీదు ఇవ్వబడిందని చెప్పినారు. ఇది అబద్ధము రశీదు రు 10-9-0 లకు మాత్రమే ఇవ్వబడియున్నది. వీరిసాక్ష్యమును బట్టిచూస్తే, వీరు స్వతంత్రంగా తెలిసిన సంగతులుగాక, ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున వారించెప్పబడిన విషయాలను చెప్పినటుల స్పష్టమగుచున్నది.

(11) 10 వ సాక్షి (అన్నమేడు ఫిర్కా రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టరు) సాక్ష్యముమీద ప్రాసిక్యూషన్ చాలావరకు ఆధారపడి యున్నది. ముద్దాయి రు 252-6-6 వసూలుచేసి చిఠాకు జమకట్టుటకు తప్పిపోయెననియు, తహసీలుదారు దీనికై మన్నించవలెనని ఒక రిపోర్టును ముద్దాయి తహసీలుదారు యొద్దకు పంపెనని చెప్పుటయే అసమంజసంగావుంది. రు 200 లు పైగా అపహరించిన ముద్దాయిని వెంటనే పనిలోనుంచి తొలగించకుండుట నమ్మతగినదికాదు.

(12) 10 వ సాక్షి ఎస్టేటుపని వదులుకొని తనముక్తాకీ రు 200 లకు ఎస్టేటువారికి నోటీసు యిచ్చినట్లును, దరిమిల్లా దావాదాఖలు చేసినట్లును తెలుస్తున్నది. ఇతను తనకు జీతమివ్వని ఎస్టేటు తరఫున సాక్ష్యమివ్వడంకూడ యధార్థిగా స్వయంగా సాక్ష్యమిచ్చినట్లులేదు. అతని సాక్ష్యంమీద ఎక్కువ విలువవుంచడానికి నామనస్సు అంగీకరించుటలేదు.

(13) యీకంప్లెయింటు చాలా ఆలస్యంగా దాఖలు చేయబడింది. ప్రతిపట్టామీద నిల్వబాకీ పట్టిని రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టర్లు తయారు చేస్తుంటారని అంగీకరించబడినది. కాని ఎగ్జిబిట్లు ఎ. బి. సి. రశీదుల మొత్తాలు అపహరించబడినవని నాలుగు సంవత్సరాలపైన కనుగొనబడింది.

(14) ద్రవ్యాపహరణ కేసులు దాఖలు చేయుట ఆలస్యమగుకొలది ఆనేరము తప్పించుకొనుటలో ముద్దాయికి కష్టమెక్కువగు చుండును. ప్రతిసంవత్సరమున్ను యీబందీ జరుపబడుటచేత తటస్థించు గ్రామలెఖల ఆవకతవకలతోడు శిస్తు వసూలు ఏజంటు జవాబుదారీలో ఎస్టేటు రెవిన్యూ యిన్స్పెక్టర్లున్నూ, గుమాస్తాలున్నూ, తహసీలుదార్లున్నూ పాల్గొనుచుండుట ఏర్పడినప్పుడున్ను, భర్తీ చేయని రసీదు ఫారముల అడుగున యేజంటు సంతకము తీసుకొని, తరువాత కర్ణం రశీదులు భర్తీ చేసేపద్ధతి యుండుటనుబట్టిన్నీ, నిజంగా వసూలైన మొత్తానికిన్నీ, గ్రామచిఠాలలోని అంకెలకున్నూ వ్యత్యాసము కనబడుచున్న పరిస్థితివున్న సందర్భములో ఏజంటుతప్పు లేకపోయినను అనేక ద్రవ్యాపహరణ కేసు మోపుటకు అవకాశాలెక్కువ వున్నాయి. అట్టిఅవకాశాలనుండి తప్పించుకొనుట దుస్సాధ్యమైనది.

ఇట్టి బలహీనపు సాక్ష్యంతో ప్రాసిక్యూషన్ తరఫున ముద్దాయిపై మోపబడిన నేరము నిరూపించలేకపోయినందున ముద్దాయిని క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడు 253 (1) సెక్షన్ ప్రకారం డిశ్చార్జి చేయడమైనది.

ముద్దాయితరఫున న్యాయవాదులు వేమూరు వెంకటసుబ్బారావు, నెలటూరి కృష్ణమూర్తి గారలును, ఫిర్యాది తరఫున జి. సారంగపాణి గారున్నూ వాదించిరి.

—ఒక విలేఖరి.

నెల్లూరు పురమందిరంలో సమావేశము.

—:○:—

నెల్లూరు ప్రొగ్రెసివ్ యూనియన్ పార్లమెంటు సమావేశము పురమందిరమున తే 20 శనివారము సాయంకాలం 6 గంటలకు సమావేశమగును. అందు “హిందూదేశము అవిభాజ్యముగాక ఏకదేశముగానే ఉండవలయును” అను విషయము చర్చింపబడును. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

రాయలసీమ రైతాంగ విద్యాలయము 1937

ఆచార్య రంగాగారు - శిష్యబృందము.

బొంబాయిసమ్మె ఆపుదల.

బొంబాయిలో 160000 వేల నేతపనివారు దీర్ఘకాలంనుండి సమ్మెసాగించు చున్న విషయం పాఠకులోకమునకు తెలియును. ఈసమ్మె వివిధ వ్యవస్థలపొందినది. ఏప్రెల్ 10 తేదీనాటికి 35 వేలనుండి కార్మికులు పనిలోకివచ్చారు. 6 మిల్లులలోకి పనివారందరు వచ్చారు. 23 మిల్లులలోకి సగం సగం మంది మాత్రమేవచ్చారు.

ఈసమ్మెలో చాలామంది దెబ్బలుతిన్నారు. అరెస్టయినారు. సమ్మెదారులకు యుద్ధపు అల వెన్నుయిన్వమని మిల్లుయజమానులు పెంకెపట్టుపట్టారు. బొంబాయి మేయరు శోక్యము గవర్నమెంటు పట్టిపట్టనట్లు యిచ్చినసలహా, వృధాఅయినాయి. చివరకుయజమానులు మధ్యవర్తులమాటమాకక్కర లేదన్నారు. మాకులాభాలు వస్తే పని వారలకు జీతాలు హెచ్చించాలని యే శాస్త్రంలో వుండినదనిగూడ ప్రశ్నించారు. బొంబాయిలో కాంగ్రెసునాయకులు సహాయము చేయటంకూడ లేదు.

ఇట్టిపరిస్థితులలో, ఆర్థికసహాయంలేక తిండికి మాడకుండా, ఏమరిత్తులు లేకుండా సమ్మెను ఏప్రెల్ 12వ తేదీన ఆపుదలచేశారు.

దీనికి మిల్లు యజమానులు గర్వించ వక్కర లేదు. సమ్మెఓడెనని విచారపడవల్సిన పనిలేదు. ఇది ఓటమిగాదు. కార్మికులు తమబలం క్షీణించకుండా కాపాడుకొనుటకై కొంతవ్యవధి కావలసి ప్రస్తుతం సమ్మెనాపారు.

సమ్మెవలన నష్టం:

(1) కార్మికులకు రు 70 లక్షల కూలి నష్టమైనది.

(2) మిల్లులకు విద్యుచ్ఛక్తినిచ్చు కంపెనీలు 5 లక్షలు నష్టపడినవి.

(3) కార్పొరేషనువారికి నీటిపన్నులో రు 1 లక్ష 25 వేలు తగ్గినవి.

(4) మిల్లులు సాధారణంగా రోజుకు 45 లక్షల గజాల గుడ్డ తయారుచేస్తుంటవి. ఆలెక్కన సమ్మెజరిగిన కాలంలో ఎంతోనష్టమయింది.

(5) మిల్లులతో సంబంధంగల యితరపరిశ్రమల కెంతో నష్టం. మోటారు లారీలకు పనిలేకుండెను. ప్రభుత్వంవారి పన్నులరాబడి తగ్గింది. రయిల్వే సరకు రవాణాలు తగ్గినవి. సినిమా కంపెనీలకు ప్రేక్షకులు తగ్గి నష్టం కలిగింది. మొత్తం మీద షుమారు ఒకకోటి నష్టం కలిగిందటున్నారు. ఈలా సర్వతోమ్ముఖంగా నష్టంకలిగినా యింకా సమ్మెముగియలేదనే ధ్వని వినిపిస్తున్నది.

నోటీసు.

రాపూరు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమునకు రాపూరులో 20 వ తేదీన అధ్యక్షోపాధ్యక్షుల నెన్నుకొనుటకు యేర్పాటైనందున సభ్యులు రావలసినదిగా కోరుచున్నాము.

బి. పెంచలనర్సారెడ్డి,
చిన్నకోట్యార్డి.

మదనాపురం రైతులపై సహింపరాని చర్యలు

ఉత్తరవిశాఖజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ ప్రచారణ శాఖా మేనేజరుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు.

ఈనెల 1 వ తేదీన మందసా ఎస్టేటులోని రాజపురంలో కాల్పులుజరిగిన ఘోరవార్త అందరికి తెలియును. దీని అనంతరము ఎస్టేటుద్యోగులు, పోలీసువారు, గ్రామనాయుడు కరణములు మదనాపురమను గ్రామమునకు పోయి అచ్చటి రైతులకు జప్తునోటీసులివ్వకుండనే, ఇండ్లలో స్వంతదారులు లేకుండగనే, యిండ్లలో కొరబడి బీదరైతుల యిత్తడి సామానులు, తాళములు వేసియున్న పెట్టెలు పగులగొట్టివేసినారు. ఎంత దుర్భర దౌర్జన్య దవానలము చెలరేగుచున్నదో చూడండి. గడచిన 2, 3 సం॥ నుండి రైతులు కఱవుచే కడుదరిద్రులై యున్నారు. కాబట్టి వీరి బాధలు భరించలేక యితర తాలూకాలకు పోనున్నారు. ఈ దుర్గతే ఎస్టేటులోని యితర గ్రామములకు గూడ బట్టునని గూడా ఊహింపబడుచున్నది.

ఈవిషయమై తీవ్రఆందోళన చేయవలసిన బాధ్యత రైతులోకముమీద నున్నది.

*

జైపూరు ప్రజామండలి!

ప్రజామండలిని జైపూరు ప్రజాసంస్థల చట్టం ప్రకారం రిజస్టరు చేయించడం కోసరం సేట్ జమ్మలాల్ బజాజ్ గారికి, ప్రధానమంత్రికి చాలా కాలం నుంచీ చర్చలుజరుగుచున్నవి. ఏప్రెల్ 11 వ తేదీన తత్ఫలితంగా, రిజస్టరు చేయించాలనే దరఖాస్తును మహారాజా కౌన్సిలు ఆమోదించారు.

యిక మీద యీసంస్థానంలో ప్రజామండల సంస్థ, మహారాజా పాలనలో సక్రమంగా శాంతంగా సాగుతుంది.

కోటపోలూరు.

తే 8 ది ఉగాదినాడు గాంధిజీ పటాన్ని వాయిద్యములతో వూరేగించి సత్యాగ్రహ శిబిరాన్ని స్థాపించారు. పటానికి గ్రామస్తులంతా కర్పూర నీరాజనము లర్పించి గాంధిజీపట్ల తమ భక్తిని వెల్లడించారు. పౌరమహాసభ జరిగి శ్రీయుతులు మోచర్ల హనుమంతరావు, బద్దిపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డి, బద్దిపూడి పేరారెడ్డి, నారపరెడ్డి సుబ్బరామిరెడ్డి, పత్తిపాటి సుబ్బరాఘవయ్య, కిలారి దొరస్వామినాయుడుగారలు వుపన్యసించారు. గ్రామంలో పార్టీ భేదాలను పాటించక అందరును యీ కార్యంలో వుత్సాహం కనపరచుట గమనించతగింది. సత్యాగ్రహ శిబిరానికి గృహవసతి కల్పించిన కాశీభొట్ల వెంకటసుబ్బయ్యగారు శ్లాఘనీయులు.

—వి. నారాయణరావు.

ఆంధ్రనాటక కళాపరిషత్తు

—:౦:—

ఆంధ్రనాటక కళా పరిషత్తు వారి వవమ మహోత్సవం హిందూపురంలో ఈనెల 5, 6, 7 తేదులలో శ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారధ్యక్షతన జరిగింది. డా. జయంతి గారాహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు.

రామచంద్రారెడ్డిగారి తన అధ్యక్షోపన్యాసంలోని కొన్ని వాక్యాలు:—

"నాటకకర్తయు, ప్రదర్శకుడును భావములను భావించుశక్తి నలవరచుకొనవలెను. భావించిన భావములను లాలిత్యముతో రచింపవలెను. రచించినవానిని హృదయముల కెక్కునటుల ప్రదర్శింపవలెను. సంభాషణము, సంగీతము, అభినయము అనుకరణములతో ఈ ప్రదర్శనములను రాణింపజేయవలెను. నిర్జీవవస్తువునందు జీవకళను ఆవిర్భవింప జేయవలెను... నాటకము సంఘము ఆధారాధేయములుగాన వానిని గమనించి కర్తలు నాటకములను నిర్మింపవలెను....గద్య పద్యాలు వదులు చేకలవలె కలసి నాటకానికి స్నిగ్ధతను గూర్చవలెను. కృతియు ఆలాపనయు నెట్లు మేళవించి రక్తి గట్టించునో, నాటకము లోని భావగీతములు మేళవించి ఔచిత్యమును పోషింపవలెను......విద్య రసగ్రహణము పాశ్చాత్య వాసనా వ్యాపనము సంఘమునందు అభివృద్ధి యగుడు. సాంఘికాచారములుమారినట్లే నాటకరచన, వేషరచన మారకతప్పదు... నాటకాభినయమునకు, నాటక జీవికలకు అర్హమైన స్థానమిచ్చి తత్కళాశాస్త్రాలను ప్రపంచ రంగానికి పరిచయము చేయుట విద్యాసంస్థల కర్తవ్యమైయుంది. అభ్యాసమును బలపరచుట నాటక కళా పరిషత్తు వారావశ్యము చేయవలసిన పని...... దాతలు, సంస్థలు, కళోపాసకులు, కళాపోషకులు యీ జీవకళను ప్రకాశింప జేయుటకు తోడ్పడవలెను.

చైనాలో బూటకపు జాతీయ ప్రభుత్వం.

చైనాలో జపానువారు ఆక్రమించిన ప్రదేశంలో చేనా దేశీయుడు వాంగ్ చింగ్‌వీ నాయకత్వంక్రింద జాతీయప్రభుత్వ మను పేరుతో నొకటి స్థాపించారు. కాని చేతబీరకాయలో ఎంత నేయివుందో ఈప్రభుత్వంలో అంత జాతీయత వుంది. వాంగ్ చింగ్‌వీ కేవలం జపానువారి చేతులో కీలుబొమ్మవలె నాడించబడుచున్నాడు. కాబట్టి ఈఎత్తుకు చైనావారు మోసపోజాలరు. ఈ జాతీయ ప్రభుత్వం త్వరలోనే పడిపోక తప్పదు. చైనీయులందరును దీన్ని నిరశిస్తున్నారు.

ఇన్ని ఏండ్లనుంచి జపానువారు చైనాలో యుద్ధంచేస్తున్నా ఇంతవరకును వారికి చెప్పుకొనదగిన విజయం కలిగిందికాదు. నేడు తక్కుని శిక్షపొందిన చైనా సైనికులు 40 లక్షలమంది వున్నారు, ఇంకను 80 లక్షలమందికి శిక్షణగరుపబడుచున్నది. ఒక యేడాదిలోపుగ 120 లక్షలమంది యోధులు యుద్ధానికి తయారవుతారు. ప్రస్తుతం చైనాలో వుండే జపాను సైనికులసంఖ్య 10 లక్షలు మాత్రమే. కాబట్టి జపాను ఎన్ని ఎత్తులు వేసినా లాభముండదు. చైనాను జయించలేదు.

*

బొంబాయి ట్రాంవే పనివారిలో రు 100 లలోపు జీతగాండ్రకు 7 నెలకు రు 4, దినకూలీలకు రోజు 1-కి 0-2-6 వంతున హెచ్చునరల అలవెన్సు యివ్వాలని పంచాయతిదారు నిర్ణయించారు.

శ్రీ కృష్ణాశ్రమం.

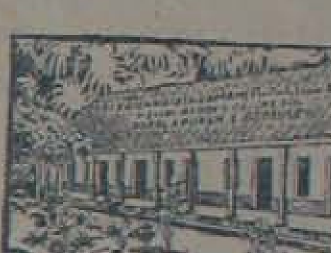

కుష్ఠరోగులకు వరప్రసాదము
డాక్టర్ యం సుబ్బారెడ్డిగారి గ్యారంటీ మందులనే వాడుడు,

వివరములకు:—

రెడ్డి & కో గోపాలపురం పోస్టు తూ. గో
బ్రాంచీలు:— (1) వాస్తేరు అర్ యస్ పోస్టు.
(2) గాంధీనగరం- బెజవాడ.

ఉన్మాదము లేక పిచ్చి!

అన్నిరకముల పిచ్చిలను మొదలంట నిర్మూలించుటలో "ఉన్మాద గజకేసరి" సాటిలేనిదని చెప్పుటచే కొనియాడ బడుచున్నది. 5 రకముల మందులు, వెలకు రూ 8 మాత్రమే. పోస్టేజి వేరు. ఆర్డరుతో రూ 2/ అడ్వాన్సు పంపుము రైల్వేయుడ్రసు చెప్పక తెలుపవలెను క్యాటలాగు ఫ్రీ. ప్రతియూరి యేజంటులు కావలెను. వివరాలకు నేడే కార్డు వ్రాయండి.

ఉన్మాద గజకేసరి కుటీరము.
చెయ్యేరు. తూ. గోదావరిజిల్లా.

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

నమ్మకమగు బంగారు, వెండి నగల వర్తకులు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయుబడియున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును

కుష్ఠు బొల్లి : వగైరా

కుష్ఠు, బొల్లి, మేహపుపచ్చలు, సెగ, నరాలు వ్యాధులకు గ్యారంటీ చికిత్స: కేటలాగుకు వ్రాయండి. బి. రెడ్డి అండ్ కో., (రిజిష్టర్డు) ప్రొప్రయిటరు; బి. వి. రెడ్డి, గోపాలపురం, తూ. గో. జిల్లా.

మైసూరు దౌర్భాగ్యపరిపాలన

రత్నగర్భదేశంలో ఆగర్భదరిద్రులు

—తా. వెంకటేశ్వర్లు.

మైసూరు సంస్థానం భాగ్యవంత మైనదని చెల్లరకు తెలిసినదే. గవర్నమెంటు, ప్రజా క్షేమము, శ్రేయస్సు కోరునదైతే, ఎన్నో ప్రజోపయోగకరములైన పనులు చేయవచ్చును. అభివృద్ధిలో తమకు వెనుకనున్న సంస్థానములకు దారిజూపుచూ, ఒకవిధంగా పోటీ నేర్పుచూ, ఆదర్శ ప్రాయముగా నుండవచ్చును. కాని మైసూరు పరిపాలనము సంతృప్తికరముగా లేదని యీక్రింది విషయములబట్టి తేలును.

విద్య:

విద్యావంతు లెందరున్నారు? అని జూస్తే 100 కి 8 మందిమాత్రమే. అంటే విద్యావ్యాప్తి విషయంలో ఏమీ శ్రద్ధవహించుట లేదని తేటతెల్లము. ఇది పట్టణములనుగూర్చి. పల్లెటూర్లలో విద్యావంతులసంఖ్య యింకా తక్కువగా నున్నది. చదువుకున్న ఆడువారు మహావుంటే 100 కి 3 గురు మాత్రమే.

ఆర్థికస్థితి:

ఈప్రాంత్యంలో ఆదాయంచూడండి. ఒక్కొక్క రైతు ఆదాయము రోజు 1 కి రు 0-1-0 కు తక్కువగా నుండునని లెక్కలువేసి తేల్చారు. మైసూరు వ్యవసాయ దారులఋణము 35 కోట్ల రూపాయలు. అంటే ప్రతిరైతుబిడ్డా, మాతృగర్భంనుండి రు 50 ల ఋణభారముతో కలియుగములో కాలుపెటతాడన్న మాట.

పరిశ్రమలు:

గ్రామపరిశ్రమలు చాలావరకూ నశించినవి. ఒకటి అరా, ఎక్కడైనావుంటే నశించిపోతూనున్నవి. సంస్థానంలోని దాదాపు 16 వేల గ్రామములసేవ చేయుటకు 300 వైద్యశాలలు మాత్రమే నున్నవి. నీటిలో చాలావరకు గొప్పగొప్ప పట్టణములలోనే నున్నవి. పల్లెటూర్లగతి మామూలే! ఈస్థితికితోడు అక్కడక్కడ 3 వేల సారాయి దుకాణములున్నవి. ఎందుకు? బీదా, బిక్కా, వున్న అణాడబ్బులు కాజేసుకొని, తాగితందనా లేయుటకు. ప్రజలయోగక్షేమముగోరు ప్రభుత్వమువెంటనే వీటిని తొలగించి ఏ వైద్యశాలయో లేక ఏ పాఠశాలయో పెట్టినచో ప్రజలకెంతో వుపకారము చేసినట్లగును. ఈపాడు దుకాణముల వలన ప్రభుత్వానికి సాలీనా 50 లక్షల రూపాయలాదాయము వస్తున్నదని వింటేనే కడుపు లోకి పోతుంది.

ప్రయాణ సౌకర్యము:

చాలా గ్రామములకు రోడ్లువసతి లేదు. ప్రజలు ప్రయాణమునకు చాలాయిబ్బందిగా నుంటున్నది. పరిశుభ్రత చాలాతక్కువ. ఉన్నరోడ్ల మార్గమున మంచినీటి వసతిగూడా విచారకరమైనది. ఇక మనుష్యులు, పశువులు, శిథిలమైన తాటాకు గుడిశెలలో గుంపుగూడి గందరగోళముగా నివసిస్తున్నారు.

దేశసౌభాగ్యము:

ఇచ్చటి భూములుచాలా సారవంతమైనవి. జల వసతి అత్యద్భుతము. పశ్చిమవాహినీ, పాలేరు, తుంగభద్ర, ఉత్తరపినాకిని, కావేరి అను నదులు యీ సంస్థానములో ప్రవహిస్తుంటవి. పెట్టుబడిని కావలసినంత ఉపయోగించుకొనవచ్చును. ఇక్కడ కావలసినన్ని వనపురంగు ముద్దగనులుగలవు. ఇక ప్రపంచ విఖ్యాతి గాంచిన కోలారు బంగారు గనులవిషయం చెప్పనవసరము. ఇచ్చట విస్తారంగా "మాంగనీసు" లోహము మట్టితో కలిసిన వివిధ లోహములుగలవు. వెలుపు, పొగాకు ప్రసిద్ధిగాపండుటకు తగిన భూములు గలవు. గొప్ప గొప్ప అడవులలో వివిధములైన సామాను, పర్వతములమీద పండింపబడు పంటలను విస్తారముగా వుత్పత్తిచేయు వసకాశము గలదు

పేరుగొప్ప - ఊరుదిబ్బ:

ఇంతభాగ్య వంతమైనదేశంలో ఎంతో బీదరికము గలదు. మైసూరు పరిశ్రమాభివృద్ధిలో ముందంజ వేసినది. అని పేరుమాత్రము గొప్పగాగలదు. కాని, యీ పేరంతమాత్రం అర్థవంతంగా లేదు. నిజపరిస్థితుల పరికించినచో యిచ్చటి పరిశ్రమలమూలంగా ఏమాయూలు కొరుదుగూడా చెప్పకో దగినంతగా బాగుపడలేదు. ఆర్థికంగా ప్రజానీకము బాగుపడినదా? అంటే లేదు, అనే జవాబివ్వాలి. ఆర్థికాభివృద్ధి కారణ భూతమగు ఖాదీపరిశ్రమను ప్రభుత్వంవారు సరిగా సంపూర్ణంగా, అభివృద్ధి చేయుటలేదు. వారి పేరు ప్రతిష్టకు మాత్రమే అక్కడక్కడ రెండు మూడు ఖాదీ భాండాగారముల స్థాపించినారు. ఇట్లావుంటే మైసూరులో పరిశ్రమల అభివృద్ధి అనల్పమని ప్రకటనలు జరుగుచుండుట కడువిచిత్రము.

ఇచ్చట ఉత్పత్తి శాస్త్రరీత్యా గాని ఒక నిర్మాణకార్యక్రమము రీత్యా గాని లేదు. సాగుచేయుటకు పనికివచ్చు 40 లక్షల యకరముల భూమి సంవత్సర పొడుగునా బీడుగా నుంటున్నది. సాలుకు 2, 3 కోట్ల రూపాయిల బంగారము గనులనుండి త్రవ్వుటకు మాత్రమేగా అనుమతి యొసగబడుచున్నది. దీని ననుమతిచేసి, గవర్నమెంటు నద్దనుండి మైసూరు ప్రభుత్వము 30 లక్షల రూపాయల పొందుచున్నది.

గతపది సంవత్సరములనుండి ప్రజల ఋణము విస్తారంగా పెరిగిపోయినది. ఒక్కరూపాయి అప్పులే, 8 కోట్లదాకా నున్నవి.

పట్టణములు - పూరికొంపలు:

బెంగుళూరు, మైసూరు పట్టణములు చాలా అందముగా నుంటవి. బృందావనం, తోటల్లో గూడా అత్యంత శృంగారమైన ప్రదేశములు గలవు. ఒక్కసారిజూస్తే జీవితంలో మరువలేము. కాని, వీటితో తరతరపులములుగూడ జూడ మొదలిడినచో అనారోగ్యకరమైన పరిసరములతో, అత్యంత వికృతాకారముతోనున్న గుడిసెలు కానవచ్చును. వీటినిగూడా మరువలేము. కష్టసుఖములు కానడి పండలను నమ్మకముతో నివసించు బీదజనులందుండురు. వీరికేర్పు గలదా తీరు గాదా!

ప్రజలాందోళన:

ఇట్టిదివ్య పరిస్థితులున్నవిగావున నే గత మూడు సంవత్సరములనుండి మైసూరు కాంగ్రెసువారు "బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము" కావలెనని అలజడి గావించుచున్నారు. శాంతియుతంగా ప్రేమతో, పోలీసువారు పెట్టినబాధలను స్వీకరించారు, పోలీసు చట్టముల పిదప కోర్టులకు తెలిసిగా బలియై అనేకమారులు అరెస్టులయినవారు. ఖైదు, జుల్మానా వగైరా కష్టలను పొందారు.

ప్రభుత్వ వైఖరి:

ఈలా ప్రజలాందోళన చేస్తుంటే గవర్నమెంటువారి దృష్టిలో యిదిగొప్ప నేరమైనది. ఏమీపనిలేని రుండగీండ్రు కొందరు యీలా గలాభా చేయుచున్నారని ధృవీకరిస్తున్నారు. ఇట్టి పరతంత్ర్యప్రవృత్తమైన ఆశయసాధనకై పాటుబడుచున్న ఉద్యమమును నీచముగా విమర్శించుటకు కొన్నిపత్రికల నుత్సాహ పఱచుచున్నారు. సంస్థాన ప్రభుత్వమును రూపుమాపి ప్రజాప్రభుత్వమేర్పాటు చేయవలెనని మైసూరు కాంగ్రెసువారనుటలేదు. వారి ప్రభుత్వము క్రిందనే, ప్రజానీక ప్రతినిధులతో గూడిన ప్రభుత్వము పరిపాలన చేయవలయునని మాత్రమే కోరుచున్నారు. ఇట్టి ప్రజాప్రభుత్వ మేర్పరచుటకు వారికే కంటకముగానున్నది.

ప్రక్కనేవున్న కర్ణాటక దేశమునువమ్మి, గవర్నమెంటువారు వారికే రాష్ట్ర స్వపరిపాలన యిచ్చారుగదా! ఇక మైసూరు, ప్రభుత్వంవారు తాముబుట్టిన చోటనేబుట్టి తాము పెరిగిన చోటనే పెరిగిన తమప్రజలకు రాష్ట్రస్వపరిపాలన యిమ్మటకు ఇంత ఆలస్యమెందుకో కారణము తెలియుటలేదు. ఆమాత్రం నమ్మకంలేక కాబోలు!

—

కార్మికా! *

* —తా. వెంకటేశ్వర్లు.

న్యాయమెక్కడ నున్నది కార్మికా
నాగరిక లేమున్నది కార్మికా
నాగరిక లేమున్నదీ.

మిద్దెలు మేడల్లు మిడిమిడీ యుండలా
పడెమలికొట్టుల్లు నిలదిక్కట్టిస్తావు
సాయంత్రమూగడచి పల్లగానిలువ్త్తె
కడుపునిండాకూడె కరవుగా వనువడును
న్యాయమెక్కడ......

ఆరుబయట ఆనుకోను అద్దాలమేడల్లు
జూడని చ్చరువుగాకిల్పనైపుణ్యముతో
ధగధగా మెఱయగా ధనికులకు కట్టిచ్చి
పూరికొంపలోనీవు పెండ్లాముపిల్లలతో
ఎండకూ వానకూ ఎన్నో బాధలబడుదు
న్యాయమెక్కడ......

పొలలలో వరలలో పొగిలి పొగిలిపోతు
పదిగంటలకుమైన పనిచేసినాగూడ
జ్వరబాధపడలేక పేరోజు రాకున్న
యిప్పపాలుగూడ నివ్వరే యజమానులు
న్యాయమెక్కడ......

పిపీలికాంబరాల్ చిత్రముగ చేస్తావు
వాటినన్నిటిగూడ దొరల కిచ్చేస్తావు
వంటినిండాగుడ్డ కట్టనీ లేదు
న్యాయమెక్కడ......

చెప్పల్లు గొడుగుల్లు కోట్లకోలదిగనీవు
లోకానికోసంగా లెక్కించి చేస్తావు
కండమైనాగాల్లు బిక్కమొగముతో నుంటె
నీకర్మ యిదియంచు నిన్నూరడిస్తారు
న్యాయమెక్కడ......

దేవుడని కర్మయని ఏమేమో వాగుతూ
ఇంతకాలముదాక యజ్ఞానమునముంచి
భోగాలనన్నిటిని, బాగానె పొందారు
న్యాయమెక్కడ......

జ్ఞానమును పొందావు, తేజమును పొందావు
నీశక్తి యెంతటిదో నిజముగా జూచావు
ఆలస్య మెందులకు అన్నీ తెలిసినపిదప
రైతుకూలీరాజ్య స్థాపనయింగానిమ్ము
న్యాయమెక్కడ......

—

త్వరపడండి ???

స్విజర్లండునుండి తాజాగా దిగిన వదివేలగడియారాలు

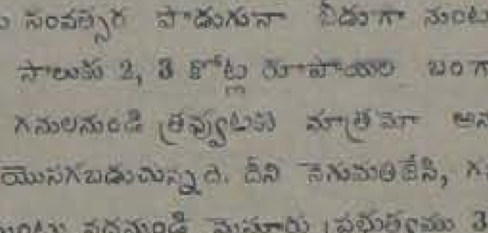

నెం 416 క్రోమియం కేసు రు. 5-10
నెం 417 గోల్డ్ కేసు రు. 6-6
నెం 417 R రోల్డుగోల్డు 10 సం॥ జ్యాయల్లుమూవ్ మెంటు రు. 12-8

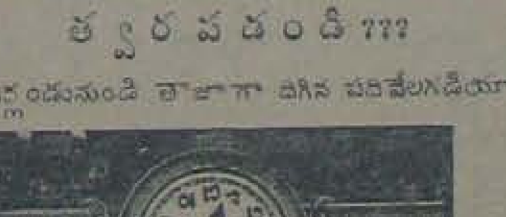

నెం 428 క్రోమియం కేసు రు. 9-0
నెం 430 రోల్డుగోల్డు 10 సం॥ రు. 15-0

గొప్ప అవకాశము.

పాతధరలకు అమ్మబడుచున్నవి.

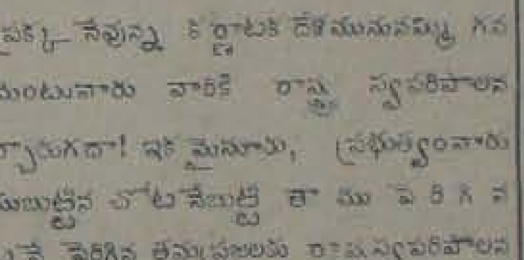

గుండ్రనిది లేక మెత్తగలది
నెం 401 క్రోమియం కేసు రు. 3-12
నెం. 402 గోల్డ్ కేసు రు. 4-8
పోస్టేజి ప్యాకింగుకు 9 అణాలు అధికం

మిగతా వివరములు:—
మా 16 నెంబరు క్యాటలాగు కోరుడు.
(జాబులు ఆంగ్లమున మాత్రమే వ్రాయుడు)

BAPALAL & Co., (Z R)
108, Abdul Rehman Street,
BOMBAY 3.

సం॥ తాజా దిగుమతి

గట్టిగానుండి సరియైన టైంచూపించు గడియారాలు పూచీ యివ్వబడిన లివర్ మూవ్ మెంటు

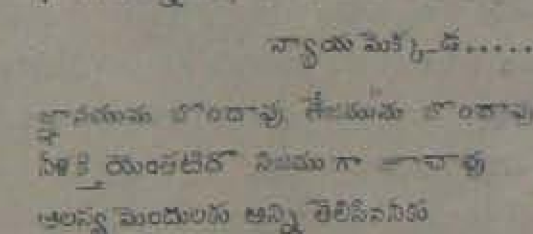

నెం 424 క్రోమియం కేసు ... రు. 7-8
నెం 425 గోల్డ్ కేసు రు. 8-4
నెం 425 R రోల్డుగోల్డు 10 సం॥ రు. 13-8
(లేడీస్ మినియేచర్)

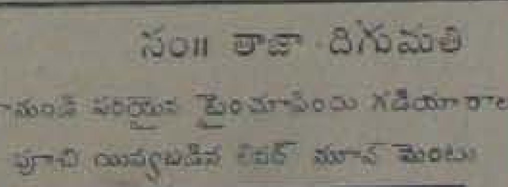

జినీవా మూవ్ మెంటు
నెం. 460 క్రోమియం కేసు రు. 10-8
నెం. 461 గోల్డ్ కేసు రు. 12-0
నెం. 462 రోల్డుగోల్డు 10 సం॥ రు. 15-0

* అరెస్టులు - ఆంక్షలు *

బొంబాయి:

సోషలిస్టు పి. రామమూర్తి తంజావూరుజిల్లా లోని తన స్వగ్రామమునకు వెళ్లి అచ్చటనే యుండవలసినదిగా, మదరాసు ప్రభుత్వంవారు, ఆయన బొంబాయిలో వుండే వుత్తర్వు అంద జేశారు.

★

అలహాబాదు:

జాతీయవార సందర్భంలో వివిధ స్థానిక భవ నాలమీద జాతీయపతాకము నుంచడానికి ప్రయ త్నించి 21 మంది 3 నెలల కఠిన శిక్ష కు గురైనారు.

★

స్థానిక ఫార్వర్డు బ్లాకువారు రైల్వేస్టేషను మీద కాంగ్రెసుపతాకాన్ని వుంచడానికి ప్రయ త్నించి 11 గురు అరెస్టయినారు.

★

జంషడ్పూరు:

ఏప్రెల్ 12 న శ్రీ నారాయణ జాగారు, కార్మిక నాయకులు, సింగభూమి ఫార్వర్డు బ్లాకు కార్యదర్శి, రక్షణచట్టం ప్రకారం అరె స్టయినారు.

★

ఝాన్సీ:

నారాయణదాసుగారు, మరొక కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు అరెస్టయినారు.

★

ఇటావా:

జాతీయవారోత్సవ సందర్భంలో, ఫార్వర్డు బ్లాకు కార్యవర్గ సభ్యులు 12 గురు అరెస్టు చేయ బడ్డారు.

★

డేరాడూను:

సిగరెటు ఫ్యాక్టరీ సమ్మెకట్టులో బనిజేయు చున్న సం॥ రాష్ట్ర పార్లమెంటరీ కార్యదర్శి అజిత ప్రసాదు జైనుగారు, పూలుసింగ్ ఎం. ఎల్. ఏ., ఎ. కె. ముఖర్జీగార్లు అరెస్టయినారు.

★

రాష్ట్రాలలో నుండరాదు:

పి. నిరంజనచక్రవర్తిగారిని బెంగాలులో 24 పరగనాలలో నుండరాదని తరిమివేశారు. సకె లెమ్మని బీహారులో బొగ్గుగనుల సమ్మెలో పాల్గొని కాలక్షేపణ చేస్తుంటే, బీహారు రాష్ట్రం నుండి వెళ్ళిపోవలెనని తే 13 దీన ఉత్తరువు చేశారు.

★

తిరువాన్కూరు:

కాంగ్రెసు వామపక్షీయుడు, భా. కాం. సంఘ సభ్యుడైన కె. పి. జార్జిగారిని తిరువాన్కూరు సంస్థానంలో, రక్షణ చట్టంక్రింద వరూరులో అరెస్టుచేసి నిర్బంధంలోనుంచారు.

★

నంద్యాల:

జాతీయవార సందర్భమున యీ జిల్లాకు వచ్చి దిన దుర్గా కృష్ణమూర్తిగారిని గుంటూరుజిల్లా కొలమట్లు గ్రామమున నిర్బంధించుమని వుత్తర్వు నంపినారు. పెదరు 10 లు యిన్వబడునని తెలుప బడినది. కృష్ణమూర్తిగారు కొలమట్లుకు బయలు దేరివెళ్లారు.

★

నరసాపురం.

ఈతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘ ప్రధాన కార్య దర్శి బంగారం గారికి 10-4-40 తేదీన వెంప గ్రామం కదలరాదని యింటర్న మెంటు ఆర్డరు జారీచేశారు.

★

బాపట్ల.

శ్రీ కప్పగంతుల శ్రీరామ మూర్తిగారిని ఏప్రెల్ 13 వ రక్షణ చట్టంక్రింద అరెస్టుచేసి ఒంగోలుకు పంపారు.

★

కాశీ.

ప్రభుత్వ భవనంపై కాంగ్రెసుజండా సెగుర వేయ ప్రయత్నించి 5 గురు అరెస్టయినారు.

★

కలకత్తా.

కాంగ్రెసు వామపక్షనాయకులు పలువురిని 13 తేదీన అరెస్టుచేశారు. అందులో సత్యరంజన బక్షి, పెం॥ రా॥ ఫార్వర్డుబ్లాకు కార్యదర్శి ఫార్వర్డు పత్రిక సంపాదకులునగు డా॥ భూపాల బోస్, హెచ్. యం. ఘోషు, భసేను, మున్న గువారు గలరు.

★

మైసూరు:

మైసూరులో తగ్గూరు రామచంద్రరావుగారు యుద్ధ ప్రతికూలోపన్యాస మొసంగి నందులకు అరెస్టుచేశారు.

★

త్రిపురి సంస్థానం:

తక్షణమే సంస్థానం వదలి పోవలసినదని 14-వ తేదిన అఖారంలో 4 వాలంటీర్లకు సంస్థానం నోటీసులిచ్చారు.

★

ఢిల్లీ:

ఢిల్లీరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి బల సింగు, కార్మిక నాయకుడు రామచంద్రరావుగార్లు అరెస్టరునారు.

★

సార్గోడా:

పంజాబులోని యీ గ్రామంలో రైఫెన్సులేని మందుగుండు ఆయుధాలు దొరికినందున ఆర్గురిని అరెస్టుచేశారు.

★

కోమిల్లా:

కవీంద్రమోహన గోస్వామివద్ద నిషిద్ధ గ్రంథం దొరికినందున 2 సం॥ కఠినశిక్ష విధించారు.

★

ఢక్కా:

ఇచ్చట ఫార్వర్డుబ్లాకుకు చెందిన వకీలు శేషచంద్రనందగారిని, అమరచంద్రనంద, శ్రీఠం ద్రగార్లను అరెస్టుచేశారు. వారి యిండ్లు గూడా సోదా చేయబడినవి.

రంగాగారి నిర్బంధము

గాంధి మహాత్ముని సలహా

ప్రొ. రంగాగారి నిర్బంధముగూర్చి హరిజన పత్రికలో మహాత్మా గాంధీగారిలా వ్రాశారు.

"రంగాగారిని చాలాకాలమునుంచీ నేనెరు గుదును. చాల స్థైర్యము, సత్స్వభావము గలవా రు. కాని తలమగా చెప్పరాని విషయములు జెప్పను; చేయరానిపనులు అకాలములో చేయు ను. ఇది వారిలోని విచిత్రప్రకృతి. యింటర్న మెంటు వుత్తర్వును తాను ఉల్లంఘించ నిశ్చ యించినట్లు నాకు తంతి మూలముగ దెల్పారు. నాకు వ్యవధి యున్నచో నుత్తర్వును శిరసా వహించియున్నచో తానెంతక్రమశిక్షణాపరుడో ప్రపంచమునకు చాటియుండెడివాడు. ఇప్పుడన లంఘించిన పద్ధతివలన ఆయన ఉద్యమమునకు చెరుపుచేసి, తప్పు ఆదర్శమును జూపారు.

రంగాగారు నా సలహా నంగీకరింతు రెడల, తాను కాంగ్రెసు క్రమశిక్షణకు వ్యతిరిక్తముగ వ్యవహరించితిననియు, అందుకు పశ్చాత్తాపబడు చుంటిననియు, తనను వదలినచో సంతోష ముతో నిడుబ్రోలుకు బోయి, యింటర్న మెంటు వుత్తర్వు రద్దుజేయువరకు అచటనే నివసింతుదు నని అధికారులకు తెలుపవలసినదిగా సలహా యిస్తాను"

జోధపురం సంస్థానం పరిస్థితులు

డా॥ పట్టాభిగారి ప్రకటన.

ఏప్రెల్ 11-వ తేదీన యీ సంస్థానంలోని స్టేటు కాంగ్రెసు వర్కింగు 4 తేదీని అరెస్టు చేశారు. మార్వారు అర్జి నెమ్మక్రింద బందీవాలం టీరు జకలవారికి శిక్షలు విధించారు.

ప్రజామండలి అక్రమసంఘమని ప్రకటన.

ఈసంస్థానం ప్రజామండలిని లోకపరిషత్తు అంటారు. ఈమండలివారు మార్వారులో శాం తికి భంగము కలిగిస్తున్నారనీ, ప్రభుత్వంమీద ప్రజలకు ద్వేషం కలిగిస్తున్నారనీ, కాబట్టి 8-3-33 వ 78 నోటిఫికేషను ప్రకారం జోధ పూరు ప్రజామండలి, దాని శాఖాసంఘాలు అక్ర మసంఘాలనీ, జోధపూరు మహారాజు గారు వుత్త రువు చేశారు.

మహారాజావారు సవ్వరి నలు విరాడంబరులు ప్రజలపైని దయగూడా గలరు. ఈయన పరిస్థితి. ఇక ఏమివున్నా వురోహితుల్లో వుంది. వారి చెప్పడుమాటలరలోనే రాజుగారిలాటి వుత్తరువు చేశారు.

జాగీర్దారులందరు, మండలి వర్కర్లను కని పెట్టి వుండవలెనని, దర్బారువారు వుత్తర్వులు పంపారు. కాబట్టి జాగీర్దారులింకా చలాయిస్తా రు. అన్నివిధాలా ఆక్రమాలు కఠిన శాసనాలు చేస్తారు.

ఇప్పటి సంస్థానంలో 14 అరెస్టయినారు. ఇందులో పకరు, భారతసంస్థానాల ప్రజా సం ఘము ప్రధానకార్యదర్శి జయనారాయణ వ్యాసు గారు.

మార్పు.

కోవూరు తాలూకా కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సమావేశము రైతు, కూలీ సంఘ వర్కిం గు కమిటీల సమావేశము కలసి యీ నెల 21-వ తేదీ నెల్లూరులో కాంగ్రెసు ఆఫీసులో సమావేశ మగును. అల్లూరులో జరుగదు! ఈమార్పును గమ నించి 21-వ తేదీ ఉదయం 8 ఘంటలకు నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు ఆఫీసుకు సభ్యులందరు రాగోరు చున్నాను.

యస్. సంకరయ్య,
కార్యదర్శి.

నెల్లూరుజిల్లా సహస వ్యవసాయకూలీల సభ

తే 28-4-40 ది.

పై మహాసభ నెల్లూరు టౌనుహాలులో 28-4-40 ది ఆదివారం పగలు 11 గం॥ జరుగును. దీనికి సుప్రసిద్ధ దేశభక్తులు శ్రీపట్టాభి సీతారామయ్యగారు అధ్యక్షత వహిం తురు. శ్రీ ప్రకాశంపంతులువారు ప్రారంభింతురు—

తెలుగువారు సభకు రాప్రార్థన.

ఇట్లు,
—వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య వగైరా.

చీల్చి చెండాడగలశక్తి

నరములకు తరుగని బలమునీయగల వరము

అమృత

కేసరి కుటీరం • రాయపేట • మద్రాసు.

జమీన్ రైతు

19-4-1940

ప్రభుత్వ సంస్థలు

రాష్ట్రపతి అబుల్ కలామ్ అజద్‌గారు అల్పసంఖ్యాకులుగనున్న రాష్ట్రీయ శాసన సభలలోని, వివిధ జిల్లాబోర్డుల లోని, మునిసిపాలిటీలలోని, కాంగ్రెసు వారుగూడా ఆయాసంస్థల బహిష్కరించవలెనని, 15 వ తేదీన వార్ధాలో కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గము సమావేశము గాకముందే సూచించారు. ఈ అభిప్రాయమునకు దేశములో కొంత అలజడి బయలుదేరినది. వీరిభయమేమంటే, దీనివలన దేశమునకు కష్టములుగునని. కాంగ్రెసువారికి ప్రతిపక్షులు, అభివృద్ధి విరోధులగువారు, యిదేసమయమని విజృంభింతురని వారిభావము. వీరు సింధు, అస్సాముప్రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు పక్షమువారు మైనారిటీగానున్నను, ఒక కట్టుతోనుండి, ప్రతిపక్షుల చర్యలను ఎట్లువెదుర్కొన్నారో ఒక్కసారి ఆలోచించండి అంటారు.

వీరి అభిప్రాయమెంతవరకు సత్యమో చూద్దాము. కాంగ్రెసువారు ఎనిమిది రాష్ట్రముల మంత్రిపదవులకు రాజీనామా యిచ్చినను, ఆ రాష్ట్రములలో నిరంకుశ పరిపాలన సాగుతూనే వుంది. అసలు శాసనసభలన్నియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిచే సృష్టించబడినవి. ఇవి నామకాయుండును. వారి పరిపాలనకు అడ్డురావు. అడ్డువచ్చినచో పరిపాలనా నిబంధనలనే మార్చి తెమ మార్గమును సులువుజేసుకుంటారు. రాజీనామాలొసంగిన తర్వాత గత ఆరు మాసములలో ఎన్నోమార్పులు ఈ విధంగావచ్చినవి. ఈమధ్యనే కేంద్రశాసన సభలో సభ్యుల అభిప్రాయమునకు, ప్రజా అభిప్రాయమునకు వ్యతిరిక్తముగ ప్రత్తిదిగుమతి సుంకమున్ను తగ్గించలేదా? దీనివలన భారతదేశ ప్రత్తిపరిశ్రమకు తీరనినష్టం. ఇటువంటివి చాలాబిల్లులు ప్యాసయినవి. కాబట్టి కాంగ్రెసువారు స్థానిక సంస్థలలో శాసనసభలలో నున్నందువలన దేశస్వాతంత్ర్య సాధనమునకు తోడ్పడ గలుగుతున్నమాట కల్ల.

ఇక అజాద్‌గారు సూచించినట్లు వివిధ స్థానిక సంస్థలను, పునఃపరిపాలక సంస్థలనుగూడా కాంగ్రెసువారు బహిష్కరించుటే మంచిది. కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవులకు రాజీనామాలు యిచ్చుటతో సహాయ నిరాకరణోద్యమం ప్రారంభమైంది అన్నారు. కాని పూర్తిగా అన్నిసంస్థలలో రాజీనామా లొసగినచో, సహాయ నిరాకరణ పూర్తిగా చేసినవారవుతారు. దీనివలన బ్రిటిషువారికి గూడ కాంగ్రెసువారి చర్య తీవ్రత అర్థమగును. లేనిచో, సహాయనిరాకరణ పూర్తిగా చెయ్యలేదని, కాంగ్రెసువారు చురుకుగా సామ్రాజ్యతత్వము నెదుర్కొనుటలేదను భావము జనించును. అందుల్లో ఇంది సత్యాగ్రహ సమరము సాగించవలెనని ఉవ్విళ్లూరుచున్న సమయము. ఈసమయములోనే తీవ్రత సంతయు చూపవలసి యుంటుంది. అజద్‌గారి సూచనకు తదితర నాయకులు సుముఖులుగా నుండనట్లు వార్ధా సమావేశము వలన తెలియుచున్నది. కాని వీరుగూడ అంగీకరించి ప్రభుత్వసంస్థల నన్నిటిని బహిష్కరించినచో మన సంపూర్ణ స్వరాజ్య యాత్ర సాగుతుంది. మన యాత్రా వేగము బ్రిటిషువారికి తెలుస్తుంది.

'చండికలో' ఎన్నికథలు లీనమై ఉన్నవి?

—హాలికుని భావకలత.

ప్రారంభం:—

1. చంద్రహాస్ జ్వాల (మహారాష్ట్రలో సత్యపాఖల్య అనిపేరు.)
2. ఇంగ్లీషు మాక్‌బెత్ (చండిక)
3. హేంలెట్ (సోదరహత్య)
4. గుడిపాటి వెంకటాచలం 'సావిత్రి' (సావిత్రి భర్తను బ్రతికించను యమునితో వ్యభిచారానికి ఒప్పుకొని బ్రతికించ చెడకుండా వడకటించి యముని చంపబోవుట)
5. చివర ప్రభాతవారి అమృతమంథన్.

'శివాజీ కి అంతధిక్కా?' అని ముగించినట్లు రాఘవాచారిగారి ఉపన్యాసంతో ముగుస్తుంది.

6. అసలు నాటకం మహారాష్ట్రంలో పెండార్కారు అదే "రాక్షసి మహత్వ కాంక్ష" అనే నాటకానికి రసంలేని తర్జుమా.
7. మన ప్రతాప. (యౌగంధరుడు కార్యసిద్ధివరకు కనబడనని మారు వేషమున సంచరించుటవలె. ధీరవల్లు అసలు వేరు)

ఇక—

ఇన్ని చేరి అసలువాటి గుణం చెడి నీరసంఅయి అరవవారి కూటుఅయింది.

ఫిలిం టూకీగా:—

వేడవారికి అర్థంకాకవచ్చదు. పై తరగతుల వారికి అర్థమై యిష్టపడరు.

డైరెక్షన్ అందములు. కారణం పాపం! సంకరపుకథ. సొంత లోపాలుగూడ వున్నట్లే.

సంగీతం - ఆర్కెస్ట్రా - పంబజోళ్ల (యుద్ధం కాబట్టి కాబోలు) మాదిరి కఠోరంగా అడుగుకు పడింది. కమ్మటిపాట - పద్యం లేవు. బ్యాక్‌గ్రౌండు ఇమడలేదు.

ఏనుగు పుర్రవాలు - దేవకీలోమనుండి హరిశ్చంద్ర - దానినుండి వీరు, ఆదే కొల్లాపూరు రాజుగారి పాత నగరులోనే తీశారు.

సైన్యపునడక కొత్తకుముగా? చాలా Spectacular గా చేయాలను కొన్నారుగాని వీలుపడలేదు.

ఎడిటింగు బాగాలేదు. కాబట్టే కొన్నిచోట్ల తేలిపోయింది.

కథలో అనుమానాలు:—

తమ్ముడు భార్యను గగ్గయ్య "చండికాలయంలో చూచిన నాటినుండి మరులు గొన్నా నంటాడు" ఏం - వేరవేరే దీవులలో కాపురం చేస్తుండి నారా? చండిక మొదట నేగుర్తించాగా?

చండిక అధికారానికి రాగానే చెరనుండి భర్తను వదలించక చెంపదెబ్బతిన్న కడపరికెల వదలించలేదు?

విప్లవం బాగావున్నదిగాని picturiation బాగాలేదు.

గగ్గయ్య తరిమితే శిథిలమై నిర్జనమైనశక్తి ఆలయంలో దూరితే? విగ్రహం రక్షిస్తుందా - కన్నాంబవుందే సంగతి తెలుసునా?

ఇక నటకులు!

'గగ్గానురుడు' ప్రతిఫిలింలో వలెనే త్రాగి చంపబడుతాడు - ఇక ఫిలిం పరిశ్రమలోగూడ ఇంతేనేమో!

లలిత (వీరపత్ని) అందంలేదు - చందంలేదు ఏడ్పు అసహ్యంగా చేసింది. ఈమె పనికిరాదేమో.

అసలు ఫిలింలో అంతా, కంటికి యింపైన ఆడబొమ్మలేదు.

కన్నాంబ - ఈమే ఫిలిం అంతా! క్రింది లోపాలు సవరించుకొంటే మొదటితరగతి నటన అనవచ్చు.

నవ్వి తెరచిన కలువలుమాదిరి పండ్లుజూపి పిచ్చిరూపం అయింది పెద్దపండ్లతో. రౌద్రం చూపను మిడిగుడ్లుచూ - కనుబొమలు కొట్టి గుడ్లుగూబ మేలనిపించింది. కాని ఇవిలేనిచోట, కొన్నిచోట్ల బాగా చేసింది. రౌద్రానికి శక్తి చాలదనవచ్చునేమో!

ఎగురుతూ పాడుతూ 3 పాటలు పాడింది - నవ్యతలేదు - కళలేదు - వాజూపులేదు - తీరన అభిరుచికి ఏవగింపుట్టించింది. అవ్వ వసంతాలు ఆడినట్లు ఉండినదండి.

రాఘవాచారి — మేలుబంతి. అవకాశమిచ్చినంతవరకు బాగా చేసినాడు. సన్యాసిగా ఆసనసరంగా తలాడించినా చాలా గొప్పగా చేసినాడు. Acting అంటే ఇట్లు- Speech అంటే ఇదీ అని మా నాటెట్టి- ఫిలిములలో పునరుత్థానమును పొందినారు.

నీరు ప్రజ అని తాలవ్యంగా ఉచ్చరిస్తే నిరక్షరకుక్షి గగ్గయ్య పంత్యంగా పలికినాడు- ఇదే ఆవరంజి- గిల్టుకు భేదం.

ప్రేక్షకులు కన్నాంబ పేరుతో ఆకర్షింపబడి రాఘవాచారి నటన చూచి ముగ్ధులై పోతున్నారు. ఇంతే దీంట్లో రహస్యం.

ఇక హాస్యం— 20 ఏండ్లనాడు ఆరవక్లబ్బు బాణీలో తోలుబొమ్మలాట రసికతను ప్రదర్శించుచున్నది.

ఈమాటలు తోచినవి తోచినట్లు నవసుమ పాటించకుండా వ్రాసినా. దీని విన్యాసం అనుకోకండి.

కలవు—

ముఖా ముఖి:

రంగాగారు మద్రాసువెళ్లగానే అన్యవధిగా పోలీసువారు వెళ్లిపొమ్మని నోటీసు యిచ్చారు. దీన్నిగూర్చి సత్యమూర్తి మున్నగు ప్రముఖులతో మాట్లాడాడు. రాష్ట్రసంఘాధ్యక్షునితో మాట్లాడడానికి సమయానికిలేడు. గాంధీ, సెంట్రల్ అసెంబ్లీ కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడు బూలాభాయిదేశాయి, మౌలానా ఆజాద్ గార్లకుగూడా టెలిగ్రాంయిచ్చాడు. కాని ఎవ్వరి జవాబులేదు. మనరాష్ట్ర మంత్రిబృందమంతా ఆ యవమానకర ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించడానికే సలహా ఇచ్చింది. ఆ పరిస్థితుల్లో ఆత్మగౌరవంగల ఏ వ్యక్తి గూడా అంతకంటే చేయగల కర్తవ్యం ఏమీకనబడదు.

ఈ సందర్భంలో సమయంజూచి గాంధిగారు రంగాగారిమీద ఒక్క విసుబుల్లెట్ వదిలాడు. ఇది కైతుద్యమంమీది ఈర్ష్యామాయలతో కావాలని కొట్టినదెబ్బ. కైతుద్యమమంటేనే గాంధిగారికిగాని వారి శిష్యవర్గానికిగాని మతేరాం గిట్టదుగా! వేసేగవక గాంధిగారైతే "ప్రభుత్వం చెప్పింది తప్పు. అయినా రంగాగారు ఉల్లంఘించనంటేనే బాగుండేదేమో? కాని ఆ పరిస్థితుల్లో ఆత్మగౌరవంగల వ్యక్తికైనా అది సాధ్యమా?" అని వ్రాసిఉండేవాణ్ణి.

ఓ కైతుసంఘాల్లారా! రంగాగారి నిర్బంధం పట్ల మీనిరసనం తెలపడమే గాంధిగారి దెబ్బకు సమాధానంగా ఉంటుంది. లేకపోతే మీరంతా రంగాగారు చేసింది తప్పు అన్నభావాన్ని అంగీకరించినట్లు తోస్తుంది.

"పేరు ధర్మరాజు పెనువేపవిత్తనా" అన్నాడు విశ్వదాభిరాముడు. మహాత్ములకు మాత్రం ఈర్ష్య, అసూయ, మున్నగు లోకతంత్ర గ్యాయాలు ఉండగూడదా ఏమిటి?

*

జిన్నాసాహెబ్ గారి పాకిస్థాన్ వ్యాధి దినదినాభివృద్ధిగా ఎక్కుతున్నది. ఈవ్యాధిని తగ్గించాలంటే వీరి ప్రైవేటు డాక్టరు చేంబర్లేను గారి వల్లనే తప్ప మరొకరివల్ల సాధ్యం గానిమాట. ఛత్రపతి చేంబర్లేను తాతా! తొందరగా విరుగుడు మందియ్యవయ్యా వ్యాధి ముదరకముందే! అశ్రద్ధచేస్తే నా పిచ్చి తలకెక్కిందంటే నీచెయ్యి కూడా కొరకబడుతుందేమో?

వెంకటగిరి గలాటా

పోలీసు సూపరింటెండెంటు, డిప్టి సూపరింటెండెంటు, రిజర్వు పోలీసు వెంకటగిరిలో ఉన్నది. వివరాలేమీ తెలియలేదు.

టి. సి. కొండయ్య శిక్ష

ఆత్మకూరులో స్వాతంత్ర్య దినమున గంగా చి:కొండయ్య గారు యుద్ధవ్యతిరేక ఉపన్యాసము గావించినారని తే 18-4-40 దిన దేశరక్షణచట్టంక్రింద వారికి, 1 సంవత్సరం విడి శిక్ష విధింపబడినది.

లక్షచోరీ

వరాలుమీద మహాలక్ష్మి వర్మగారు మీద, నెల్లూరు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో పోలీసువారు చార్జిషీటు పెట్టినట్లు తెలుస్తున్నది.

నెల్లూరు శిశుహత్య

నెల్లూరు అడ్వకేటు చిర్రుల మాలకొండయ్యగారి కుమార్తె, 5 సం|| వయస్సుగల పద్మాసన హత్యను హత్యచేసినకేసు నెల్లూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటు గారిచే, విచారణ పూర్తి అయినది. తీర్పుకు ఈ దినమునకు వాయిదా వేయబడినది.

దర్శి సభలు

పొట్లపాడు సభ
15 తేది.

నాయకులు గోపాలురెడ్డి, కళా వెంకట్రావు, తెన్నేటి విశ్వనాథం, కల్లూరు చంద్రమౌళి, అమ్మన్నరాజా, జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, పెరుమాళ్ల నాయుడుగారలు వచ్చారు.

★

రెండుమూపాలుగా మేపుతుండిన ఎడ్లను 20 జతలు రథానికి కట్టి ఉత్సవంచేశారు నాయకులనంతా. ఒక్క అమ్మన్నరాజాతప్ప తక్కినందరు ఉత్సవంలో పాల్గొన్నారు. ఓ ఆదెంత ఉత్సాహం! ఆదెంత ఉత్సాహం!! జమీందారు శిస్తులు - జప్తీలు - వారంట్లు - ఉద్యోగులు - లంచాలు - ఈగొడవలలో మునిగి తేలే యీ రైతాంగానికి "ఈజన్మకు ఇదే శివరాత్రి" అన్నట్లు ఇదొక్కటేగదా ఆనందపర్వదినం.

★

చుట్టు ప్రక్కల 20 మైళ్లనుండి ఆడమొగ భేదంలేకుండా కోటప్పకొండ తిరునాళ్లకొచ్చినంతమంది రైతాంగం వచ్చింది. యిది జూస్తే రైతుల్లో ఎంత చైతన్యం కలిగిందో మీకే తెలుస్తుంది. ఎన్ని వేల రైతులొచ్చారని చెప్పమంటావ్? దూరంగా వుండేవాళ్లకు నేనేంజెప్పినా అతిశయోక్తి అనుకుంటారు. రైతులసంఖ్య 5 వేలకు తగ్గలేదు. కారుమబ్బుల్లోనుండి వెన్నెల తొంగిచూచినట్టు అటిక్క మొగాల్లో నుండి ఆనందం రేకెత్తడం జూస్తుంటే నిజంగా నేను గూడా ఆనందతరంగాల్లో ఈతగొట్టాను.

★

సభ 3 గం లకు పైన్నే మొదలుపెట్టారు. ముందు జమీన్ రైతు సభ ప్రారంభించారు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు నుసుం మునలారెడ్డి; సభా ప్రారంభకులు కల్లూరు చంద్రమౌళిగారు; అధ్యక్షులు కళా వెంకట్రావుగారు వక్తలు ఆరితేరిన ఘటాలు. జమీన్ రైతు కిష్టాలు, బాధలు, ప్రకాశం రిపోర్టులోని సూచనలు మున్నగు విషయాలపై చక్కని ఉపన్యాసం కళా గారిది. చంద్రమౌళి మాత్రం తీసిపొయ్యాడా?

తీర్మానాలుగూడాకొద్ది. రంగాగారి నిర్బంధ నిరసన తీర్మానం ప్రవేశపెట్టడానికి అధ్యక్షుడు తటపటాయించాడు. ఒకప్రక్క రంగాగారి కిసాన్ పతాకం మరోప్రక్క గాంధిగారిచెంపదెబ్బ. అంతపెద్ద కళావెంకట్రావు హడలిపొయ్యాడు పాపం! సభానిర్వాహకులు ఇంత దూరాన్నుంచి అధ్యక్షుణ్ణి తెచ్చుకొనివారికి సంకటంతెస్తారా? మా పాగోలురెడ్డిగారైతేమాత్రం లగా మీయిష్టం అనేవాడు. ఔను! ప్రెసిడెంటుకు నిజంగా అంతే అధికారం.

★

తర్వాత రాచకీయసభ ప్రారంభమైంది. పతాకోత్సవం గంగం అమ్మన్నరాజాగారు (Rajah of Ammanab) జరిపారు. ఉపన్యాసం మృదుమధురరస సమన్వితంగా ఉండింది. శ్రీకాబట్టి ప్రారంభోత్సవం యువమాజీమంత్రి గోపాలురెడ్డిగారిచే జరుపబడింది. అధ్యక్షులు 18 వర్షాలు జమీందారీ భారత రచయిత ప్రకాశంపంతులుకు కుడిభుజంగా ఉన్న తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు రాచకీయ వాతావరణాన్ని అట్టే సృష్టించారు. సభలో ఒకటే తీర్మానం. క్లోస్. అతిత్వరితంగా కార్యక్రమం జరిగిపోయింది.

★

గద్దె రంగయ్యనాయుడు, కోటిరెడ్డి, యువమంత్ర వెంకటప్పయ్యగారి ఉపన్యాసాలులేవు కాబట్టి రెండు సభలూగూడా ఏకదమున ముగించారు.

★

ప్రజలు మిక్కుటం, ఏర్పాట్లు చాలలేదు. గోలఎక్కువ. కంట్రోలు చెయ్యడానికి వీలు కాలేదు. అందువల్లగూడా కార్యక్రమం త్వరగా ముగిసిందను కుంటాను.

ఆగ్రామస్థులు చాలా ఉత్సాహంతో రెండు నెలలుగా సభ సాగించారు. నుసుం మునలారెడ్డి ప్రభృతుల కృషి ప్రశంసార్హం. మహానందిచౌదరి యీ కార్యకలాపానికి నాయకుడు.

ఈఉత్సాహాన్ని కార్యరూపేణా పెడతారని మా విశ్వాసం.

★

ముండ్లమూరు సభ.
17 తేది.

ఇదో కైపు, ఇదో ఉత్సాహం, ఇదో స్వేచ్ఛ. పొట్లపాడు కొచ్చిన నాయకులంతా ఆదోవర్గం. ముండ్లమూరుకొచ్చిన నాయకులంతా యిదోవర్గం.

పుల్లెల శ్యామసుందరరావు, భయంకరాచారి, రంగాగారి ధర్మపత్ని భారతీదేవి యిక్కడ నాయకులు.

★

ఇక్కడా రథం గట్టారు. పుష్పాలు పూన్చారు, సభాధ్యక్షులు పుల్లెల శ్యామసుంద్రరావును పూరేగించారు.

అబ్బో! ఇక్కడమాత్రం రైతు ప్రజాసముద్రం తక్కువా? ఎక్కడజూచినా వారే!

★

అయితే యిక్కడ కంట్రోలు చేయగలిగినందువల్ల ఉపన్యాసాలు చక్కగా సాగాయి.

జాతీయపతాకోత్సవం భయంకరాచారి జరిపారు. రైతుకూలీ పతాకోత్సవం శ్రీ భారతీదేవి జరిపారు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసం అప్పవాచార్యులది. పాటలు పద్యాలు బాగాసాగాయి యిక్కడ. అధ్యక్షుడు శ్యామసుంద్రరావుగారు పాటలు, మాటలు మిశ్రమంజేసి రైతుసముద్రాన్ని ఉర్రూతలూపాడు. 'జ్ఞానరసాయన కబళనము నకై గానరసంబనుపానము గావున' అని త్వరకవి రామకృష్ణయ్యగారన్నారు. ఒక్క జ్ఞానరసాయనానికేగాదు రాచకీయ రసాయనానికి గూడా గానరసం అనుపానమే!

ప్రతివాది భయంకరాచారిగారి ఉపన్యాసం ప్రతివాద భయంకరంగానే ఉన్నది. భారతీదేవిగారి ఉపన్యాసం అందర్ని లేపగొట్టింది. శ్యామ ఉపన్యాసం ఉర్రూతలూచింది. రామనాయుడు ఉపన్యాసం రవంతకారంగా, పుల్లంగా, తియ్యంగా ఉండింది. పెరుమాళ్ల నాయుడుగారి ఉపన్యాసం చప్పగా గుణయుక్తంగా, లాభప్రదంగా సమరసభావంగా ఉండింది.

ఉపన్యాసాలు, తీర్మానాలు, యిక్కడ ఘాటుగనే ఉన్నవి. ఇక్కడ రుచిపాకం వేరు ధోరణి.

★

ఇక్కడ మంచిపని జరిగింది. కట్టుబాటు, బాధ్యతగల ఒక జమీన్ రైతుసంఘం ఏర్పడ్డది. దీనిలోనుండి 7 గురు సభ్యులు గల ఒక పంచాయతీసంఘం ఏర్పడ్డది. ఇది ఫెడరల్ కోర్టువంటిది. అన్నివిషయాల్లో వీరి తీర్మానంమీద అప్పీలులేదు. తాలూకాలో అన్నివిషయాలమీద వీరికి కంట్రోలుంది. వీరి చెప్పిందే వేదం. ఈ పంచాయతీసంఘము జిల్లాబోర్డు యిత్యాది ఏ పదవుల్లో తాము వుండకూడదు. ఎవరుండాలో నిర్ణయించే అధికారం వీరిది. ఇక పోటీలు గీటీలు ఏమీలేవు. ఇది జరిగితే పార్టీలుండే తాలూకాలకు, గ్రామాలకు ఆదర్శప్రాయంగా ఉంటుంది. ఇందులో తాలూకాపెద్దలంతా ఉన్నారు. వివరాలు తర్వాత.

★

ఈసభవారు ఒందుపులపాడు రైతాంగ విద్యాలయ ఖర్చులకుగాను రు 16 లు భారతీదేవిగారికి సమర్పించారు.

(పొట్లపాడు సభవారు జమీన్ రైతుపత్రికకు రు 10 లు సమర్పించారు)

★

ఈరాత్రి రేపల్లె గోత్రోద్భవులు, శాసనసభ్యులు, శ్రీ కమతం షణ్ముఖంగారు వందనార్ హరికథ చెప్పి అస్పృశ్యతా పాపపంకిల విమోచన దారిని బోధించారు. అందరికీ నచ్చింది. అందుకే పూర్వం కథలు, నాటకాలుగా విషయాన్ని ప్రజలకందచ్చేపించేవారు.

★

ఈతాలూకాలో రెండుసభలున్నూ నిర్విఘ్నంగా, విజయవంతంగా జరిగినవి.

—మావిలేఖరి.

వార్తా సమావేశము.

వార్ధాలో అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘం కూడింది. మహాత్ముడు వచ్చాడు. ప్రపంచం తల్లక్రిందులౌతుందని తీవ్రవాద పక్షాలన్నీ గుడ్లు మిటకరిస్తూ చూస్తున్నవి. చివరకేలిన సారాంశమేమిటంటే, "వడ్లగింజలోది బియ్యపుగింజ" అన్నట్లయింది.

మహాత్ముడి వన్నె నమ్మండి అన్నాడు. శ్రీరాఘవను కాంగ్రెసులో ఏర్పరచమన్నారు. శాంతిసైనికదళ నిర్మాణవిషయం పండిట్ గారిని పర్యటనంచేసి మే 15 లోపల రిపోర్టుపంపమన్నారు. ఇదీ జరిగిన కథ.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘం జూన్ ఆఖరునో, జూలై ప్రథమానోనో జరుగవచ్చు.

స్థానికసంస్థలు కాంగ్రెసు సభ్యులు కాళీచేసే విషయంలో పెద్దలకు కొందరికి అభిప్రాయమున్నట్లులేదు.

మహాత్మాగాంధీ మళ్లీ దేశంఅంతా ఒకమాటు సంచరించవచ్చు.

ఏది ఎట్లున్నా జూలైవరకు సత్యాగ్రహం లేదని యిందుమూలంగా ఎల్లరు దృఢంగానమ్మొచ్చు—తర్వాత—తర్వాత—

నిరసన సభ.

మందసా కాల్పుల విషయమై నిరసన జూపుటకు రైతులందరు 15 తేదీన హరిపురంలో ఒక బ్రహ్మాండమైన సభ జరిపారు. అధ్యక్షులు పుల్లెల శ్యామసుందరరావుగారు.

కాల్పులవలన మరణించిన 5 గురికి సానుభూతి తెల్పుతూ అధికారుల అక్రమచర్యను నిరసిస్తూ తీర్మానించారు.

---

10 వ ఆంధ్రసహకార మహాసభ

పైమహాసభ యీనెల 27, 28, తేదులలో జరుగుతుంది. శ్రీ వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారధ్యక్షులు; టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు సభా ప్రారంభకులు; బెజవాడ గోపాలురెడ్డిగారు పతాకోత్సవం.

★

ఆంధ్రసహకార సమ్మేళన మహాసభ

ఈనెల 28 తేది ఉదయం 8 గం॥ నెల్లూరు జిల్లా కోఆపరేటివ్ సెంట్రల్ బ్యాంకి భవనమున జరుగును.

ఐరోపాయుద్ధ పర్యాలోకన

మొదటిపేజి కొరవ.

అందుకనే స్వీడన్ వారు గోతెంబర్గు రేవు చుట్టూ 100 మైళ్లవరకు గనులనుంచారు. శ్రీలు బాలురు గ్రామాంతరములకు పంపబడు చున్నారు. సర్వంసిద్ధము జేయుచున్నారు.

విమానదాడి ప్రతిఘటనకు సంసిద్ధత సంపూర్ణమైంది. 15 తేది సరిహద్దును దాటివచ్చిన జర్మనులనరెస్టు చేశారు. ఉదేవాళ్ల నగరంపై యెగిరిన జర్మను విమానాన్ని స్వీడనులు పడగొట్టారు. 18 వ 7 నార్వేజియన్ విమానాలు స్వీడన్ లో దిగితే పట్టుబడి చేశారుగూడా.

ఇటలీవైఖరి:

ఇంతవరకూ తటస్థంగానుండి కొంగజపం జేస్తున్నది. 15 దిన గడూడా. ఫ్రాన్సుకు అట్లాంటిక్ మెడిటరేనియన్ సముద్రాలలో ప్రవేశమున్నదని ఇటలీకి మెడిటరేనియన్లో మాత్రమేనున్నదని, తనకు కలుగుచున్న ఇబ్బందిని సహించలేదని, ఫ్రాన్సును బెదిరించాడు. తద్వారా తన ఆసూయను ప్రపంచానికి వెల్లడిచేశాడు.

జపాన్ వైఖరి:

ఇది ప్రస్తుతం చీనాతో యుద్ధ గోతిలోపడియున్నది. ఇతర ప్రపంచంపట్లనట్లుంది. అట్లగుపడినా ప్రపంచం యేలా మారుచున్నదో గమనిస్తున్నది. ఇదిగూడా బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలకూ, అమెరికన్ యుద్ధనౌకలకు మించిన బలవుగల సూపర్ డ్రెడ్ నాటులను రహస్యంగా నిర్మిస్తున్నది. దీన్నిబట్టి దానివైఖరి వూహించాలి.

హాలెండువైఖరి.

హాలెండు సరిహద్దులవద్ద జర్మనీవారు సేనలను చేర్చుచున్నారని వార్తలు వచ్చుచున్నవి. ప్రభుత్వంవారు దేశసంరక్షణకగు ఆవసర యేర్పాట్లన్ని చేయుచున్నారు.

బెల్జియం వైఖరి:

యుద్ధముతో నెట్టిసంబంధము పెట్టుకోకూడదని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకున్నారు. కాని అవసరమైనచో దేశ స్వాతంత్ర్య రక్షణకు ఎట్టి త్యాగమునైనా చేయాలని విదేశాంగమంత్రి డా॥ స్పాను ప్రకటించాడు.

రష్యా వైఖరి:

ఇంతవరకూ తటస్థంగానే వుంది. ఎటు వొరుగుతుందో చెప్పడం కష్టం. దీనిమీదనే ఆధారపడి వుంటుంది. యుద్ధ భవిష్యత్తు ప్రపంచ భవిష్యత్తు.

అమెరికా వైఖరి:

మామూలుగానే జర్మని సామ్రాజ్యకాంక్షను హేయముగా పాటించుచున్నది. ఈ నార్వే దండయాత్రను రాక్షసకార్యముగా పరిగణించుచున్నది. నాజీతత్వము నాశనము కావలెనని కోరికకూడా.

ఏక్షణమున యేమి జరుగునోయని తానుగూడా జాగ్రత్త వహించుచున్నది. అంతేకాని యుద్ధంలో ప్రస్తుతం పాల్గొనదు. ఆయుధసామగ్రి సహాయం మాత్రం చేస్తుంటుంది.

చర్చిలుగారి ప్రకటన:

వీరు జర్మని ఘోరమైన తప్పుచేసినదనీ, పిర్రిపక్క మాదిరి ప్రవర్తించుచున్నదనీ, స్పెయిన్ మీదికి దండయాత్రనప్పు నెపోలియన్ యెంత తెలివితక్కువపని చేశాడో, అంత తెలివితక్కువపని హిట్లరు నార్వేపై దండెత్తినాడని, యీ విషయంలో జర్మని చివ్వలో కాలువేసినదని ప్రకటించాడు.

భీమవరం డివిజన్ కొల్లేరు రైతుల మహాసభ.

ఈ మహాసభ 9—4—40 సం॥రం తేదిన పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా గణపవరంలో జరిగినది. సభకు 20 గ్రామముల నుంచి ముఖ్యరైతులు ఆ వేలమంది ప్రతినిధులుగా విచ్చేసిరి. సభలో ఆకివీడు మున్నగు గ్రామముల నుంచి విచ్చేసిన మహమ్మదీయ రైతుప్రతినిధులు కూడ కొందరు గలరు. సభకు శ్రీ నిమ్మ సంగయ్య బిఏ. బి.ఎల్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీ ర. మంకేశ్వర శర్మగారు ప్రారంభము చేయుచూ, రైతుగణము మన ప్రాచీన దేశములో ఉండిన గౌరవము, జాతికి అన్నప్రదాతలైన రైతుల పట్ల ధర్మ శాస్త్రములు చేసిన నిబంధనలు, భూస్వామ్యము రైతులదేనని స్థిరపరచు పూర్వసంప్రదాయములు, జమీందారీ విధానం, రైత్వారీ విధానం, వాటి క్రమపరిణామము శ్రీ ప్రకాశంకమిటీ రిపోర్టును గూర్చియు ముచ్చటించిరి. యం 1 కి 20/ లు కంటె క్రయధరలు లేని కొల్లేరు ముంపుభూము లకు ప్రభుత్వమువారు యం 1 కి రు 12-8-0 లు చొ॥ లక్షలకొలది నజరానాలు చేసు విధింప బూనుటకంటె మహా అన్యాయము యేదియు లేదనియు, జమీందారీవిధానము సిద్దగుట జాతీయ క్షేమమునకు అవసరమనియు, సంఘబలముతో రైతులు తమకష్టములనెదుర్కొనుటకు సిద్ధముగా నుండవలెననియు, మరియు కొల్లేరుప్రాంత భూములు వ్యవసాయమునకు కట్టుబాటుగాక పశు వులు యీ ప్రాంతములో యితర ప్రాంతముల కంటె అత్యధికంగా నష్టపోవుచుండగా ప్రభు త్వమువారు నిర్లక్ష్యము చేయుట తగదనిరి. ఆంగ్ల దేశములో వృత్తిలేనివారికి రోజునకు రు 1-8-0 చొ॥ ప్రభుత్వము భత్యము నిచ్చి పోషిస్తారు. ఆ బ్రిటిషు పార్లమెంటు తాలూకు పరి పాలనమని చెప్పుకునే యీ దేశపు రివిన్యూబోర్డు వారు యీ కొల్లేరు భూములమీద రైతుల జీవి తమే జరగటం దుర్ఘటంగా వుంటే అధనంగా "ఇంకన్ఫ్లూయన్ ఫీజ్" అనే పేరుతో లక్షల కొలది నజరానాలను విధించ బూనుకొనుట ఏటి సబబు? చిరకాలమునుంచి యీ భూములు వ్యవసాయములోనుంటే యిటీవల యీనజరానా పద్ధతి పెట్టడం ఆచారవిరుద్ధం. రైతాంగం ఇం దుమూలాన్ని తాము పడే సంక్షోభాన్ని ప్రభు త్వానికి స్పష్టపరచాలి అనిరి. రైతు లెల్లరును ఖద్దరు ధరించు పూనవలెననియు, సభలో మహా మ్మదీయులైన రైతుసోదరులుకూడ ప్రతినిధులుగా వచ్చుటకు సంతసముగా నున్నదనియు, హిందూ మహమ్మదీయ సమస్య మన రైతాంగమునకులేదని తెలుపుటకు యిదియే నిదర్శనమనియు, యీజా తీయ వారములో మహమ్మదీయ రైతుసోదరులకు కూడ సేవచేసే యీఅవకాశము తమకు గల్గినం దుకు ఎక్కువ ధన్యులమనియు చెప్పిరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు ఏకోంచముగ నీసభ నుద్దే శించారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘము నకు శాఖాసంఘముగా కొల్లేరు జమీన్ రైతు సంఘము స్థాపింపబడినది. తర్వాత యీ క్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

(1) ఈకొల్లేరు ప్రాంతభూములు వ్యవసాయము నకుమాత్రం గిట్టుటలేదు. పశుసష్ట మధికముగా నుండుటవలన రైతాంగము చాలా దుస్థితిలో నున్నది. ఇట్టిభూముల కిప్పుడు "ఇన్ఫ్లూయన్ ఫీజు" అను పేరుతో ప్రభుత్వమువారు వసూలు చేయుమన్యమిందు చాలా అన్యాయము. కావున యీ దుర్మార్గమును నిలుపుదల చేయవలసినదిగా ప్రభు త్వంవారిని సభవారు కోరుచున్నారు.

(2) పంట కాల్వలకు చివరనున్న గారిద ముచే, యీ భూములపైన సీటిలిర్వాను ...

రైతుసంఘాలకు ప్రశ్నావళి.

ఈక్రింది ప్రశ్నలకు జవాబులువ్రాసి ఏప్రిల్ 20 తేదిలోగా రాష్ట్ర ఆఫీసు చికాకోలుకు పంప మని అన్నిజిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్ష కార్యదర్శు లకు, రాష్ట్రకార్య సభ్యులకు, ఆం॥ రా॥ రై॥సం॥ కార్యదర్శి శ్రీ చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డిగారు కోరుచు న్నారు.

1. మీ జిల్లాలో తాలూకా సంఘాలున్నవా? ఎన్ని? వాటి ఆఫీసు అడ్రసు? ప్రాథమికసభ్యులు యేయే తాలూకాలలో యెందరున్నారు?

2. జిల్లాలో వసూలు కాబడిన సభ్యత్వ రుసుమెంత? ఎంతఖర్చు అయినది? నిలువయెంత? నిలువయున్నచో యెవరిఖాతాపున మున్నది? జమా ఖర్చు వివరాలు?

3. గత సంవత్సరము జిల్లా రైతు సంఘము ద్వారా కానించినవి? జమాఖర్చుల నివేదిక?

4. జిల్లాసంఘసభ్యుల సంఖ్యయెంత? వారి పేర్లు? అడ్రసులు? యెన్నిక లెప్పుడు జరిగినవి?

5. జిల్లాసంఘాల, తాలూకాసంఘాల కార్య నిర్వాహకసంఘ వర్గ సభ్యుల అడ్రసు?

6. జిల్లాసంఘము యేయేవిషయాలలో రైతులకు ముఖ్యంగా శ్రద్ధతో పనిచేస్తూ తోడ్పడుతున్నది?

7. జిల్లాలో ప్రత్యేకంగా రైతుల్లో పనిచేసే ప్రచారకులెందరు? తాలూకాల వారిగా వారి పేర్లు? చిరునామాలు? కొద్దిగా వారిచరిత్ర?

8. జిల్లాసంఘానికి యేవిధంగా ఆదాయము సమకూర్చబడుతుంది?

9. రైతుల్లో పనిచేసేవారిలో ప్రభుత్వ అం క్షలు, నిర్బంధాలు, అరెస్టులు యెవరెవరిమీద యున్నవి? వారి అడ్రసులు?

10. జిల్లాలో రాష్ట్రరైతుసంఘ సభ్యులెం దరు? యేపద్ధతిపై యెన్నుకోబడిరి?

11. వ్యవసాయకూలీలలో ప్రచారము చేయు వారెందరు? అడ్రసులు?

12. గతసంవత్సరములో రైతులెక్కడెక్కడ పోరాటములు సల్పిరి? యెందుకొరకు? పర్యవ సానమేమి?

13. ప్రస్తుతము రైతులకు అమితబాధాకరము లైన సమస్యలెవ్వి?

నోటీసు.

ఆంధ్రరాష్ట్రరైతుసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గం ఏప్రియల్ తే 22 దీన యిడుపలపాడు గ్రామ ములో జరుగును. సభ్యులందరు తప్పక రాప్రార్థన.

అజెండా.

(1) వెంకటాచల కాల్వలు.
(2) భవిష్యత్కార్యక్రమము.
(3) కార్యదర్శి ప్రవేశపెట్టు తీర్మానములు

జమీందారీ, ఫారెస్టు రైతుసంఘములుగూడ సమావేశమగును.

చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి,
ఆం॥రా॥రై॥సం॥ ప్రధాన కార్యదర్శి.

రు 4-0-0 లకు మించకుండా వుండునట్లు చేయ వలెను.

(3) భీమవరం గుడివాడ రైల్వే లైనులో నిర్మించ బడిన వుప్పుటేరు రైల్వేవంతెన వలన యిటీవల అధికమగుచున్న కొల్లేటి ముంపునివా రణకుకు వెంటనే యేర్పాటు చేయవలెను.

(4) ఇచ్చట పశుసష్టమధికముగా నున్నందు వలన పశుచికిత్సార్థ మందుబాటులోనుండులాగున పశువుల వైద్యశాలవకటి దానిని స్థాపింపవలెను.

జాతీయ వారంలో నెల్లూరులో ఖద్దరు అమ్మకం

జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, మాజీ మంత్రి, జిల్లాకాంగ్రెసు పెద్దలు ఖాదీ హాకింగు చేయుట—

యల్లాయపాలెం రు 100-14-6, పెంపూరు 121-1-0, అల్లూరు 226-4-6, శాల్లపాలెం 16-14-6, సర్వాయపాలెం 41-1-6, కావలి 54-3-0, విడవలూరు 12-0-0, ఆత్మకూరు46-3-0, కరటంపాడు 24-0-0, వాపిలి 10-6-9, సంగము 2-11-0, ముత్తుకూరు 95-8-9, పొట్టెంపాడు 24-0-6 154-5-6, బుచ్చిరెడ్డిపాలెం? ... తెటూరు 39-13-6, కోవూరు 82-2-3, నెల్లూరు స్టోన్‌హౌసుపేట 63-11-0, మడమనూరు 97-0-3, గూడూరు 468-2-6, నెల్లూరు మూలాపేట 70-0-6, పదుగుపాడు 2038-0, కోవూరు 172-5-9, నెల్లూరుటవున్ 77-1-4, మొత్తం రు 1986-7-6.

హాకింగువారితో 11-4-40 తేది మినుమూరు, గూడూరు హాకింగునకు, 12-4-40 సాయంత్రం పదుగుపాడు, కోవూరుకును శ్రీయుత గోపాలు రెడ్డిగారు గూడా వచ్చిరి.

★

జాతీయవారంలో నెల్లూరులో చరఖా సంఘ ఖాదిబొండారులోని రోజు వారి అమ్మకములు—

6-4-40	రు 45-11-3
7-4-40 సెలవు అమావాస్య.	
8-4-40	68- 6-0
9-4-40	53- 4-6
10-4-40	75-15-9
11-4-40	42-13-9
12-4-40	8- 9-0
13-4-40	27-12-3
మొత్తం	రు 322-10-6

★

జాతీయవారంలో ఖద్దరుఅమ్మకం.

నెల్లూరు డిపో అమ్మకం	రు 322-10-6
హాకింగువల్ల	1986- 7-6
మొత్తం	రు 2309- 2-0

—గాదే నరసయ్య.

అల్లూరులో సభ.

కోవూరు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముచే నడుపబడు వాలంటీరు శిక్షణాశిబిరము తరపున తే 15 ది సాయంత్రం అల్లూరులో పెద్ద ఊరే గింపు జరిగి రాత్రి 8 గంటలకు బహిరంగ సభ జరిగెను. సభకు కోలాబత్తెన చిన్నయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. నెల్లూరు టవున్ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి అయిన మండి జగన్నాథంగారు ప్ర స్తుత భారత రాజకీయములను గురించియు, ప్ర స్తుత ప్రపంచ యుద్ధములో మనము చేయవలసిన బాధ్యతలను గురించియు, మనమందరం రాబోవు స్వరాజ్యపోరాటములో పాల్గొని ఎట్లు విదేశీయ ప్రభుత్వమును తొలగించవలసినది విపులముగా ఉపన్యసించి, ప్రజలందరు సత్యాగ్రహ పోరా టములో పాల్గొని ... ప్రజారాజ్యమును ఏర్పా టుచేసు కొనవలసినదిగా బోధించిరి.

యస్. శంకరయ్య,
అగ్రహారము.

1 గంటలో యౌవ్వనము ఉత్కృష్టమైన సౌఖ్యమును పొందు భాగ్యము మా సుప్రసిద్ధ

'రమణ విలాసిని'

వలన కలుగును. ఒక గంట ముందుగ పాలతో ఒక మాత్రను సేవించినంతట వృద్ధుడు సయితము యవ్వనుడగును.

వెల రూ. 1/-

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవ్‌జీ.

(Z) 184 సైనా బజారురోడ్డు, మదరాసు.

పోస్టేజి చార్జీలులేకనే ఉచితంగా చేతి గడియారం.

మేము గడియారాలను నేరుగా స్విట్జరు ల్యాండునుండి తెప్పించెదము. సరియైన టైము చూపించును, గ్యారంటీడు, చాలా కాలం పనిచేస్తుంది, చాలా

అందంగా వుంటాయి; 6 సం॥ గ్యారంటీ వెలలు రు 3½; మేలైనవి రు 4; గోల్డు ప్లేటెడు రు 4½; శ్రేష్ఠమైనవి రు 5; రక్టాంగ్యులర్ క్రోమియంకేసు రు 6-4-0; రోల్డుగోల్డుప్లేటెడు రు 10½; శ్రేష్ఠమైనవి రు 12½ ఏమూడు గడియారాలు కొన్నను ఒకటి ఉచితంగా యివ్వబడును.

Jubilee watch Co,
P B. 12213 Calcutta (Z. R)

చర్మరోగ నివారిణి-

పొడలు - తామర - ఎంగిలిచిడుము - కర పాణి - తీట - అడుసు పుండ్లు - కత్తికాటు మంగలికత్తివలన - పుండ్లు 64 చర్మవ్యాధులకు దివ్యామృతము.

వెలయువారు:— డబ్బి 1-కి 0-4-0.

కనుపర్తి వెంకటసుబ్బయ్య,
జమీన్ రైతు పవర్ ప్రెస్, నెల్లూరు.

హోమియోపతి మందులు

శాస్త్రీయమైన, నమ్మకమైన అమెరికన్ హోమియోపతిక్, బయోకెమిక్ మందులు నరసమైన ధరలకు దొరకును. ఆంధ్రదేశమం దంతటను ప్రఖ్యాతిగాంచిన ఔషధాలయము. క్యాటలాగు ఉచితము.

పాప్యులర్ హోమియోఫార్మసీ,
(ట్రెయినింగుకాలేజి సందుఎదుట)
రాజమండ్రి.

గుండాల

బంగారు, వెండి నగలు సిద్ధంగా ఉన్నవి—

❊

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు—

వెంకటసుబ్బారెడ్డి

❊

మీ కోరిక ప్రకారం యిస్తే అన్ని చేసి యిస్తాము—

❊

బజారు - నెల్లూరు.

ఆణిముత్యాలు

ఏమైనా, యిప్పటివలె అనంతంగా యింగ్లాండు హిందూదేశంమీద పెత్తనం యెల్లా యుంచడం, అటు యుండియూ కుగాని, ఇటు యింగ్లాండుకుగాని క్షేమకరంగాదు.

(మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక)

*

స్వర్గీయ దీనబంధు ఆండ్రూసును గూర్చి:—

ఇట్టి గొప్పవ్యక్తి, మిత్రభావం, సద్భావం పుట్టినదే ఉదార పురుషుడు అస్తమించినాడంటే నమ్మడానికే వీలులేకుండా వుంది. వీరి పేరును తలచినంతమాత్రాన్నే, వీరు అనేక రంగాలలో దీనులకోసం ఎంతపాటుబడి సేవ చేసినారో, ఎంత దీక్షతో ఆపనిచేసినారో, ఒక్కసారి స్మరణకు వస్తాయి.

(పండిత నెహ్రూ)

*

అందులో యిటువంటి యుద్ధ సమయంలో యీ వుభయ దేశాలమధ్య ఎట్టి సంఘర్షణ పుట్టినా అది అత్యంత ప్రమాదకరమైన ఈ ప్రసంగమునకే దారితీస్తుంది!

(మాంచెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక)

*

సమస్తాంధ్రనాటక కళాపరిషత్సభలో:—

గద్యపద్యములు పకుగు పేకలవలె కలిసి నాటకమునకు స్నిగ్ధతను గూర్చవలయును. ప్రతియాలాపనయు పెల్లుబికి రక్తి గట్టింపవలె. నాటకములలోని భావములు, గీతములు అట్లే పోషించి ఔచిత్యమును పోషింపవలయును.

(బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు)

*

శీతనగం మొదలు సేతువువరకుగల ఈ భారతదేశం ఏకఖండంగా వుండేటట్లు చూడడం మన ప్రధానాశయం. జిన్నా మహాశయుడున్నా, అతని ముస్లిం లీగున్నా ఎంతగా పారికార్యం పరిహరించినా మనం ఆవిషయంలో సంకల్ప సిద్ధులంకావడం మనవిధి.

(సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు)

*

"శాంతిసంపాదనమే స్త్రీల విధి. కులాల నడుమ శాంతి, దేశాలనడుమ శాంతి, స్త్రీలు పూనుకోనిదే ప్రపంచంలో శాంతి సుస్థిరం కాదు. పురుషులు విఫలులైన యీచోట కూడా స్త్రీలు నెగ్గగలరు. ఏమంటే స్త్రీలు జాతిని వెలయించే మాతృమూర్తులు"

—శ్రీమతి సరోజినీదేవి.

*

సమస్తాంధ్ర నాటకకళా పరిషదాహ్వాన సంఘాధ్యక్షోపన్యాసంలో:—

మా యిది గండకారణ్యము. శ్రీకృష్ణ సేన రాయల పుణ్యమున, యీతని పరిపాలన కాలములో, మాకీకొండవీడు, జనవాసమున కొంకెంత యోగ్యమై గంజిగ్రాసు అవకాశము లభించినది. కృష్ణ గోదావరాద్యాది పుణ్యనదీ తరంగ మాలికా డోలికల నూతలూగి సౌఖ్యమున పారవశ్యతనొందుచుండిన మిమ్ములను సృష్టిపరిపాలనా ధురీణుడగు శ్రీమహావిష్ణువంశ సంభూతుడైన దాశరథి పరమపవిత్ర పాదధూళి సోకని మీ రాళ్ల సీమకు గంపెడాశతో రాకేసితిమి, మహారాజాపాడా రాముని కేవలము కందమూల ఫలాదులతోనే సృష్టిపరిచి ధన్యతగాంచిరి. నేడు మిమ్ములనందరెట్లు సృష్టిపరచి ధన్యులు గావలయునో తెలియకున్నది.

—టి. జయకీర్తి

*

"పురుషులతో బాటు స్త్రీలును దేశాభ్యుదయమునకు పాటుబడి తీరవలయును. స్త్రీలనుకాదని పురుషులుమాత్రమే దేశ సౌభాగ్యమునకు గాని దేశ స్వాతంత్ర్యమునకు గాని పెనుగు లాడుట సాధ్యమా! అన్ని విషయముల పురుషులతో బాటు స్త్రీలు ముందంజ వేయుటవసరము.

—శ్రీమతి తుర్లపాటి రాజేశ్వరమ్మ

*

"మోహనా! (గాంధిగారిని సంబోధించి) స్వరాజ్యం వస్తోంది. బ్రిటను భారతదేశాలవారు మనఃపూర్వకంగా కోరితే అదివస్తుంది" అని తన మరణశయ్యమీద పరుండి దీనబంధు ఆండ్రూసుగారు చెప్పారు.

—మహాత్మ గాంధి.

గ్రంధసమీక్ష.

"మౌలానా అజాద్ జీవితచరిత్ర" అను 30 పేజీల పుస్తకమును ఆంధ్రలోకమునకు చిరపరిచితులైన శ్రీ కోమాండూరి శఠగోపాచార్యులు గారు తెలుగున రచించారు.

వీరిభాష వ్యవహారిక ధోరణిలోనుండి సుబోధ గ్రాహ్యముగా నున్నది.

మౌలానా అజాద్ గారి జీవితచరిత్రవంతను "ఆయన పేరు ప్రతిష్టలకు ప్రాకులాడడు. సరికదా, తాను ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చుట కిష్టపడని సౌమ్యుడు, వినమ్రుడు, సాత్వికభావుడు, రాజకీయ కోలాహలములోబడక, ఆత్మసాధనకు, లోకసంస్కృతి శుద్ధికొనే నిరంతరము కృషి చేయుచలనును." అను మాటలలో నిమిడ్చారు.

పుస్తకంలో 7 వ శతాబ్దము మొదలుకొని, ఖిలాఫత్ ఉద్యమము పుట్టినది దాని ఆదర్శములు అదిపొందిన వివిధవ్యవస్థలు, గాంధి యితర నాయకులాయుద్యమమునకు తోడ్పడునంతవరకు, ముచ్చటగా మూడుముక్కలలో 5 వ అధ్యాయములో వ్రాయబడినది.

అజాద్ జీవితచరిత్రతో 1920 సం॥ మొదలుకొని జిన్నాగారు భారతదేశమును రెండుముక్కలుగా జేయవలె నన్నంతవరకు కాంగ్రెసు చరిత్ర జోడింపబడినది.

ఈగ్రంథంలో అజాద్ గారి రాజకీయ చరిత్రయే గాక, తదితరచరిత్రగూడా వ్రాయబడినది.

మొత్తంమీద పుస్తకము ఆకర్షణీయమై, పఠన యోగ్యమైనున్నది.

శ్రీ శఠగోపాలచార్యులుగారు, వకీలు, కాకినాడ అడ్రసుకు వ్రాసిన గ్రంథము బడయగలరు. వెల 6 అణాలు మాత్రమే.

ఆండ్రూసుగారి అస్తమయం

దీనజనుల పాలిటికి ఆప్తబంధువైన సి. యఫ్. ఆండ్రూసుగారు కొలది కాలమునుండి అనారోగ్యములో నుండి, కలకత్తాలో చికిత్సపొందుచుండిరి. కాని దురదృష్టవశాత్తు 4 వ తేది రాత్రి కాలధర్మం నొందారు.

వీరిమరణవార్తకు ఖిన్నుడుగాని భారతీయుడే యుండడు. వీరల జన్మచే ఆంగ్లేయుడైనను, భారతదేశహిత వనగతము చేసుకొని 35 సం॥ నుండి ఏకదీక్షతో ప్రపంచములోనున్న భారతీయులందరికి అపారసేవ జేసిరి.

ఈఅమూల్య భారతీయ సేవకుని మరణవార్తవిని గాంధి, టాగూర్, నెహ్రూ, మొదలైన భారత నాయకులందరు తమ విచారమును ప్రకటించారు.

"ఆంగ్లేయులందరిలోకి ఉత్తమోత్తముడు. దీనులపాలిటి పెన్నిధి. ఈయనను భారతజాతి మరువజాలదు" అని గాంధిది.

"ఇట్టి ఉదారపురుషు డస్తమించాడంటే నమ్మడానికే వీలులేదు" అని నెహ్రూ తమగాఢ సంతాపాన్ని వెలిబుచ్చారు.

సకలుమందులను చూచి మోసపోకుడు.

40 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి జెందిన దివ్యామృతము

అమృతాంజనము

తామరమందు

సకలవిధములైన చర్మవ్యాధులను రెండేపూతలతో నిర్మూలము చేయును

పడిపోయిన కాళ్లు చేతులకు, తిమ్మిరి వాతానికి అమోఘమైనమందు—

ఇంతకు మించినది భూలోకంలో లేదు—

★

వారం మందు రు 5 లు

★

బొమ్మా కేశవులు, పక్షవాత స్పెషలిస్టు, సంతపేట, నెల్లూరు.

డొంగ్రేగారి

బాలామృతము

బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియున్ను బలమున్ను ఆరోగ్యము నిచ్చును.

దీ ట్రాపికల్ ఇన్‌షూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

హెడ్డాఫీసు - ఢిల్లీ.

అధ్యక్షుడు : శ్రీయుత్. సుభాష్‌చంద్రబోస్.

స్థాపించిన డైరక్టర్లు : పండిట్ మోతీలాల్ నెహ్రూ, హకీం అజ్మల్‌ఖాన్, డాక్టరు. యమ్. ఎ. అన్సారి, శ్రీయుత్. యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు.

మా కంపెనీ తరఫున ప్రతినిధులుగా పనిచేయుటకు పలుకుబడిగల వారిని దరఖాస్తులు పంపమని కోరుచున్నాము. కమీషన్ ధారాళముగా నివ్వబడును. మొదటి సంవత్సరము జయప్రదముగా పనిచేయువారికి ఉద్యోగము ఖాయముగ అవకాశముండును.

వివరములకై యీక్రింది వారికి వ్రాయుడు:—

కె. యస్. రామమూర్తి, యం. ఎ.,

బ్రాంచి సెక్రటరీ, నెం 160. మౌంట్ రోడ్డు మద్రాసు.

ఆయకట్టు నజరానా
కృష్ణజిల్లా రైతులకు సూచన

22-3-40 తేదిన చల్లపల్లిలో జరిగిన కృష్ణా జిల్లా నూతన ఆయకట్టు రైతు మహాసభ వారి తీర్మానం ప్రకారం కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యులను, శ్రీ కాశీనాధుని పూర్ణ మల్లికార్జున రావుగారు యం. యల్. సి. వగైరాలు 4-4-40 తేదిన మద్రాసులో రివిన్యూబోర్డు సభ్యులగు శ్రీ హెండర్‌సన్ గారిని దర్శించి ఆయకట్టు నజరానా రద్దుపరచుటకు తగిన కారణములు చూపుచూ మాట్లాడిరి. 5-వ తేదీని ఊటీలో మద్రాసు గవర్నరుగారి ముఖ్యసలహాదారులగు గో. జి. లంబోగు గారినికూడ దర్శించి ఆయకట్టు నజరానా విధానమును రద్దుపరపించవలసినదిగ తగిన కారణములతో విన్నవించిరి. శ్రీ జి. టి. బోగుగారు రైతుప్రతినిధులతో దాదాపు 30 నిమిషములు విషయములు చర్చించిరి. ఆఖరున తామీ విషయములను శ్రద్ధతో పరిశీలించెదమనియు, త్వరలోనే యీ విషయమై ప్రభుత్వపుటుత్తర్వులు తెలుపబడుననియు సెలవిచ్చిరి. రైతులకు న్యాయమే జరుగవచ్చునని రాయబారివర్గమువారు విశ్వసించుచున్నారు. కృష్ణజిల్లా నూతన ఆయకట్టు రైతులు ఆతుర్దా చెందనవసరం లేదని మనవి చేయుచున్నాను.

కా. వెంకటప్పయ్య,
జిల్లా రైతుసంఘాధ్యక్షులు.

రంగా అరెస్టు

బలిజపల్లెలో నిరసనసభ.

బలిజపల్లె గ్రామంలో పోతులూరయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభజరుపబడి సభయందు అఖిలభారత రైతునాయకులు ఆచార్య రంగాగారి అరెస్టును గురించి శ్రీ మోకా వెంకటసుబ్బయ్య జి॥ రై॥ సం॥ సహాయ కార్యదర్శియు జి॥ కాం॥ కార్యవర్గసభ్యులు, ప్రభుత్వపునిర్బంధ విధానమును గురించి నిరసిస్తూ రంగాగారుచేయు కిసాన్ ఆందోళనయేగాక సెంట్రల్ అసెంబ్లీ సభ్యులు అయినందున వారి అరెస్టు కడపజిల్లా ప్రజలను కలవరపెట్టినదని వుపన్యసించారు.

—ఒక విలేఖరి.

★

అప్పికట్ల నిరసనసభ.

ప్రొ. రంగాగారి నిర్బంధమును గూర్చి, గుంటూరుజిల్లా అప్పికట్ల రైతుసంఘమువారు ఒకసభ జేసి, తమ నిరసనను తెల్పారు.

సర్క్యులరు

—❋—

అన్ని జిల్లా రైతుసంఘములకు.

మీ జిల్లారైతుసంఘ సభ్యత్వరుసుము, రాష్ట్ర కోటా, ఇంకను పంపలేదు. ఏప్రిల్ నె 15 దీలోగా రాష్ట్రసంఘానికి రావలసిన డబ్బంతియు పంపవలయును, ఈవిషయము రాబోవు వర్కింగు కమిటీ సమావేశములో చర్చించి తగు చర్య తీసుకొనబడును. డబ్బు రాష్ట్ర రైతుసంఘ ఆఫీసు, నిడుబ్రోలు అడ్రసుకు పంప ప్రార్థన.

చేగిరెడ్డి బాలిరెడ్డి,
ఆం॥ రా॥ రై॥ సం॥ ప్రధాన కార్యదర్శి.

మొగళ్ళపల్లివారి సత్రము

—❋—

పై పేరుతో ఈపట్టణమునందు రెండు సత్రములున్నవి. మిక్కిలి శిథిలమగు స్థితికి వచ్చి దిక్కులేకయుండుటచూచి, నేను ధర్మాదాయముల చట్టముక్రింద చర్య పుచ్చుకొమ్మని జిల్లాకలెక్టరు వారికిని, అనారోగ్యముగ నున్నవని మున్సిపాలిటీవారికిని ఈ కట్టడములు రెండును హఠాత్తుగా బసచేయు బాటసారులకై ప్రమాదములు కలుపిస్తుం చువట్లున్నవని పోలీసువారికిని 1939 సంవత్సరమున తెలియపరచగా ఈసత్రములపై పెత్తనము చేయు దాతయొక్క భార్యయగు అందాలమ్మను విచారించిరి. మున్సిపాలిటీవారు ఆరోగ్య చట్టంక్రింద ప్రాసిక్యూటుచేసి 22-3-40 దికి వాయిదా వేసిరి. దానిమీద 6 మాసములలోగా మరమ్మతు చేస్తానని నెల్లూరు తాలూకా తహశీలుదారువారివద్ద ఒప్పందము వ్రాసి యిచ్చినది. గాని ఒప్పందము ప్రకారము చేయలేదు.

కీర్తిశేషులగు శ్రీ మొగళ్ళపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టిగారు (కంట్రాక్టరు పనిచేయుచుండి 1892 సంవత్సరములో ఆచారివీధిలోని సత్రమును, శ్రీ ఆంజనేయ దేవాలయమును కట్టించిరి. 1903లో రైలుస్టేషన్ సద్ది నొకసత్రమును కట్టించి అప్పటి గవర్నరు లార్డు ఆంప్టిల్ గారిచే తెరపించిరి.

ఒత్తిడి కలిగించినందుకై ఆచారివీధిలోని సత్రము ఆవరణములో కొంతభాగమును అమ్ముటకై నెల్లూరి జిల్లాజడ్జిగారి యెదుట పిటీషన్ పెట్టినట్లు నాకుతెలియగా అమ్మడము దాతయొక్క ఇష్టమునకు వ్యతిరేకమని నేను ఆక్షేపించితిని. ఈవ్యవహారము 14-3-40 దిన చర్చకువచ్చెను. నేను కొన్ని సలహాల తెలిపితిని. ఇందు మొదటిది. కొత్తగా ట్రస్టీల నేర్పాటుచేసి రెండు సత్రములను పునరుద్ధారణచేయుట. రెండవది జిల్లాకలెక్టరు గారికిని మున్సిపాలిటీకిని వ్రాసి, మున్సిపాలిటి స్వాధీనము చేయవలసినదిగా కోరుట. అందుపై కలెక్టరుగారికిని, మున్సిపాలిటీకిని, సత్రములవద్ద ప్రకటనల వల్లను, నోటీసులు చేయమని ఆజ్ఞాపించి 4-4-40 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు.

ధర్మ నిర్వహణ చింతాపరులెవరైనను, ట్రస్టీలుగా నుండుటకు నిచ్చగలవారు జిల్లాజడ్జిగారికి తెలుపవలసినదిగ కోరుచున్నాను,

—తు. అ. పద్మనాభయ్య.

హిందూపత్రిక అసత్య ప్రకటనకు అసమ్మతి.

6-4-40 తేదీన కడప పట్టణమున జాతీయవార ప్రారంభ దినోత్సవము కడప పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘాధిపత్యమున జరుపబడి యుండగ హిందూపత్రికా ముఖమున కడపజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ ఆధిపత్యమున జరిపినట్లు 8-4-40 తేదీ వెలువడిన హిందూపత్రికలో వున్నది. యింతకు పూర్వము 6-1-40 స్వాతంత్ర్య దినోత్సవము అత్యంత వైభవముగ జిల్లా రైతుసంఘము వారు జరిపియుండ ఆనాడు జి॥ కాం॥ సంఘమువారు జయప్రదముగ జరిపినట్లువ్రాసినారు. పొరపాటు వ్రాతలు వ్రాయుటవలన కార్యక్రమాన్ని ఉత్సాహముగ చేయుచు అందులో పాల్గొను జిల్లా ప్రజాబాహుళ్యమునకు నిరుత్సాహముగలుగుచూ వున్నదిగాన సత్యమైన వార్తలను ప్రకటించవలెనని హిందూపత్రికా సంపాదకులను విలేఖరులను ప్రార్థిస్తున్నాము.

పి. సుబ్బరాయుడు,
కడప పట్టణ కాం॥ క॥ కార్యదర్శి.

క్రొత్తూరు గ్రామ పునర్నిర్మాణ సభ.

శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు శ్రీ వంగల్లు కోదండరామరెడ్డిగారు మున్నగు జిల్లాప్రముఖుల గౌరవార్థము తే 9-4-40 ది సాయంత్రం 3 గంటలకు, శ్రీ. యం. పి. ఎ. స్కూలు ఆవరణమున గ్రామపునర్నిర్మాణమునుగూర్చి సభను తేనీటివిందును జరుపవలెనని. కాని దురదృష్టమున ప్రోగ్రాము ప్రకారం వారు రాజాలనందున, 5 గంటలవరకువేచి, శ్రీ డేనియల్ స్వామిదాస్ గారి సన్నిధిని గావించారు.

శ్రీ వెంకటశేషయ్యగారు కొందరు విద్యార్థులతో జాతీయగీతము పాడారు. తర్వాత పనరు శేషయ్య, వెంకటసుబ్బయ్యగార్లు, సహాయ్యస్తుల నభివృద్ధి చేయాలని, పాశ్చాత్య నాగరికతను వదలుకోవాలని, ఉన్నతవిద్యా వ్యామోహాల తగ్గించుకోవాలని, పరపతి సంఘాల స్థాపించాలని ఉపన్యసించారు. అస్పృశ్యులు, మొటల నాటరణలో పెట్టటమే కావలెనని సభ ముగించారు.

—ఓ. వి.

మా రాట్నపు పూజ.

నేను మా కిల్లాలో నేను ఖద్దరుకొని ధరించి సాయంత్రము మా స్వగృహమునందు రాట్నము వెండిలైన నాయకుల ఫోటోలు అలంకరించి పూరిలో చిన్న పెద్దల చేతుల్ని [illegible] ఒక గంటకు రెండుమూడు గంటల్లోగ పడికపడెని చెప్పి కర్పూర ఆరతులతో పూజించాము.

దుగ్గి పిచ్చయ్య,
కోవూరు.

★

బ్రాహ్మణక్రోర ప్రెసిడెంటు.

తే 21-3-40 ది జరిగిన బ్రాహ్మణక్రోర పంచాయతీ కోర్టు ప్రెసిడెంటు యెన్నికలో శ్రీయుత. కేసరి. వెంకటారామయ్యగారు పోటీలేకనే యెన్నుకొనబడిరి.

★

ఇండియా కౌన్సిలు సభ్యుడుగ శ్రీ శ్రీ సర్ ఏ. టి. పన్నీరుసెల్వం స్థానే శ్రీ డా॥ బి॥ ఎస్. ఇ. రంగనాధముగారు నియమింపబడిరి.

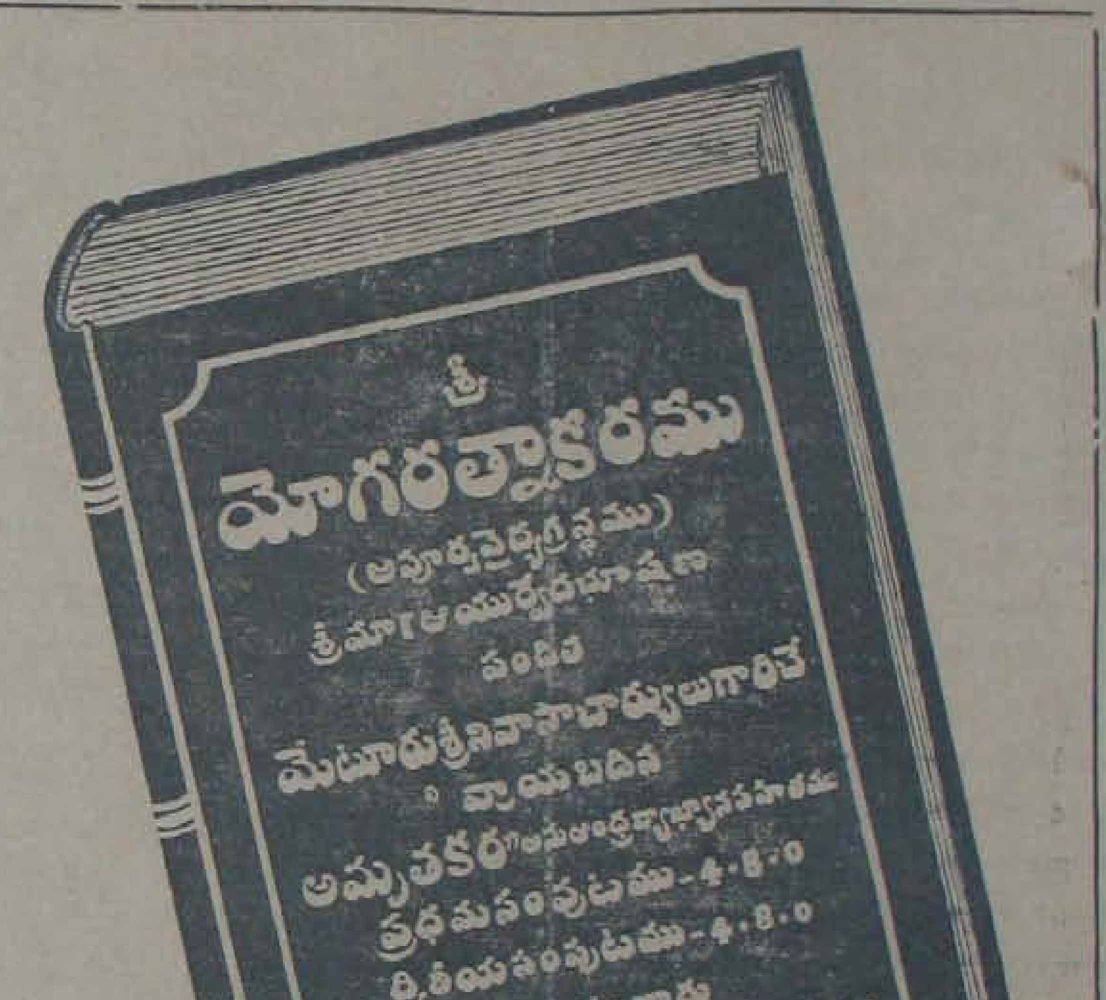

వెలలు వెండికన్నను చాలాసరసము.

"యుపర్ శిల్వర్" & "శిల్వరెట్"

అను నూతన లోహములతో మంగళములు తయారుకాబడు, టిన్నులు, తట్టలు, గిన్నెలు, గరిటలు, స్పూనులు వగైరా సకలవిధములైన సామానులు మావద్ద విక్రయించబడును. యివి గిల్టుసామానులు కావు. వెండితో సమానముగా వుపయోగించు గ్యారంటీ సామానులు

హోల్ ఏజంట్సు:—
సి. వి. శేషగిరిరావు అండు సన్సు.
నంతపేట, :: :: నెల్లూరు.

రామకృష్ణ ఖాదీభాండారం

★ ట్రంకురోడ్డు— నెల్లూరు, ★

మావద్ద అన్నిరకాల శుద్ధఖద్దరు దొరుకును. సన్నము, జరీపేటు, రాజపాళెం, పొందూరు కనుమూరు, మున్నగు అన్నిరకాలేకాదు ఆర్డరిస్తే కోరినమాదిరి నేయించి కూడా యిస్తాం

రాయవరపు జగన్నాధం,
ప్రొప్రయిటరు.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యాయ యూనియన్ల ఫెడరేషను.

ఈ ఫెడరేషను ప్రారంభోత్సవము, కావలి తాలూకాబోర్డు పాధ్యాయుల యూనియన్ వారి యాజమాన్యమున ఏప్రెలు 14 వ తేదీన జరిగినది. అధ్యక్షులు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి పంతులువారు.

ఈసభలో నీక్రింది తీర్మానము లంగీకరింపబడినవి.

(1) ఈసంఘము ఉనికిని అంగీకరించుటకు జిల్లాబోర్డువారిని తే 24-2-39 దీగల నెం 416 జి. ఓ. లో స్థానమిమ్మనుటకు ప్రభుత్వంవారిని కోరుచున్నాము.

(2) ఈబోర్డు ప్రాథమికోపాధ్యాయుల జీతమును కోతవేయు తీర్మానము తీసివేయుమని బోర్డువారిని ఈతీర్మానము నంగీకరించవలదని ప్రభుత్వంవారిని కోరుచున్నాము.

(3) ప్రమోషన్ విషయంలో సీనియారిటీ ప్రకారం క్రమముగ ఉపాధ్యాయుల కవకాశము బోర్డువారివ్వవలెను.

నెల్లూరు మండల గోరక్షణ సంఘము

పైసంఘము దేవుని దయవలన నానాటికి వర్ధిల్లుచున్నది. 3 శాలలు ఒకభావి ధర్మాత్ముల చేత నిర్మింపబడినవి. వక వెయ్యి రూపాయలమూలధనం, జిల్లా కోఆపరేటివు బాంకిలోనున్నది. దీనికితోడు పలువురు మహాశయులు విరాళముల నిచ్చుటకు వాగ్దానం చేసియున్నారు.

మనమండల భూస్వాములకు రైతు సోదరుల కొకమనవి. మీరు భరించుటకు కష్టముగానున్న ఎద్దులను, ఆవులను వాటిసంతానము కసాయి వారల కొప్పజెప్పవద్దు, ఉచితంగా నెవ్వరికిచ్చి నాగూడా కసాయివాని చేతిలోనికి పోతవి. కాబట్టి యీ క్రింది చిరునామాకు పంపినచో మేము పోషిస్తాము. అవసరమైతే మీకు మేము కూలీపెట్టి తోలికెలతాము.

ఈసత్కార్యమునకు బూనుకొనిన సంఘమునకు యావన్మంది రైతులు, వర్తకులు, డబ్బు రూపకంగా మేలురూపకంగాసహాయుఖకప్రార్థన.

గుత్తా సుబ్బరామయ్య,
కార్యదర్శి.
జంగమూరువారివీధి, నెల్లూరు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర పోస్టల్ ఎకస్ట్రా డిపార్టుమెంటు సంఘము.

పై సంఘము ఏర్పడి ఇప్పటికి ఒక సంవత్సరం గతించినను, నెల్లూరుజిల్లానుండి ఒక్కసభ్యుడైనను మెంబరుగాచేరకుండుట శోచనీయము.

ఇప్పటికి ఆంధ్రరాష్ట్రమునగల 11 జిల్లాలలోను చాలవరకు జిల్లాసంఘములు ఏర్పడి పని చేయుచున్నవి. కాని యీ జిల్లా యింతవరకును సంఘావశ్యకతను గ్రహింపజాలకుండుటకు విచారము. రాబోవు మహాజనసభ జూన్ నెలలో యీ జిల్లా ముఖ్యపట్టణమగు నెల్లూరు పురమునందే యేర్పాటుచేయ నిశ్చయించినాము. గాన యీ లోగా పై వారు జిల్లాసంఘమును నియమించి, అధ్యక్ష, కార్యదర్శుల ఎన్నికలు జరిపి మాకు తెలుపకోరుచున్నాము.

యస్. రామారావు,
ఆం॥రా॥పోస్టల్ డిపార్టుమెంటుసంఘ కార్యద
పనుమర్రు పోస్టు,
(వయా) గుడ్లవల్లేరు, కృష్ణా

వెంకటగిరి జాతీయవారం ఉత్సవము - సభ

13—4—1940 తేది ఉదయము 4 గంటలకు శ్రీ కీరం రామనాథంగారి నాయకత్వమున నగర సంకీర్తన (ప్రభాతభేరి) జయప్రదముగా జరిగినది. నాటి సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రీ మహాత్మ గాంధిగారి ఛాయాపటమును, జాతీయపతాకమును కడు రమ్యముగా నలంకరించి మంగళవాయిద్యములతో ఉత్సవము జరిగినది. చాలమంది అతిఉత్సాహముతో పురప్రముఖులు పాల్గొనిరి. రాత్రి 8 గంటలకు బ్రహ్మాండమగు బహిరంగసభ శ్రీ కనుపర్తి నారాయణ రావుగారి అధ్యక్షతను జరిగినది.

నాటి ఉపన్యాసకులగు శ్రీ చిక్ల గురునాథంగారు తమ సహజగంభీరస్వరముతో జలియన్ వాలాబాగ్ దురంతముల గూర్చియు, 1914 సంవత్సరపు యుద్ధము నేటియుద్ధముయొక్క తత్త్వముల గూర్చియు, ప్రస్తుతపుయుద్ధము భారతదేశ బానిసత్వమును స్థిరత్వము చేసికొనుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు పన్నుచున్న పన్నుగడలను గూర్చియు, సామ్రాజ్యతత్వము, నాజిజం, ఫాసిజంల స్వరూపముల గూర్చియు, నిరంకుశముగా చలాయింపబడుచున్న దేశరక్షచట్టమును గూర్చియు, యుద్ధమును గూర్చి కాంగ్రెసుచేసిన రాంఘర్ నిర్ణయమును గూర్చియు, గాంధిగారి నిర్మాణ కార్యక్రమమును గూర్చియు, ఆక్టివ్ పర్క్యస్సు, పాసివ్ పర్క్యస్సుయొక్క బాధ్యతలను గూర్చియు విపులముగా బోధించి శ్రీ మహాత్మ గాంధిగారి నాయకత్వమున త్వరలో జరుగబోవు దాక్షిణ్యరాహిత్య సత్యాగ్రహ సమరములో వేనవేలు చేరి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము కొరకు పోరాడవలసినదిగా ఉద్బోధించిరి.

అధ్యక్షులవారి అంత్యపలుకులతో సభ 9.30 గంటలకు జయప్రదముగా ముగిసెను.

వెంకటగిరి కాంగ్రెసు కార్యవర్గ సమావేశం

తే 12-4-1940 ది సాయంకాలము 6 గంటలకు కాంగ్రెసు కార్యాలయములో టవున్ కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము శ్రీ చిక్ల గురునాథంగారి అధ్యక్షతన జరిగి ఈక్రింది తీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించబడెను.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ ప్రధానకార్యదర్శి గారి ఉత్తర్వు ప్రకా[illegible] కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక [illegible] సమర సంఘముగా మా[illegible]

శ్రీ పోల[illegible] ర్యాల యపు గౌరవ[illegible] మైనది.

ఇడుపులపాడు రైతాంగ విద్యాలయం

ఈరైతాంగ విద్యాలయ మూలపురుషుడగు శ్రీరంగాగారు కారాగారములోనున్న విషయం లోకమంతకు తెలియును.

వీరు పలు విశ్వవిద్యాలయములు నేర్పువిద్య నిత్యజీవితంలో సహకరించదనే విషయం అందరికి తెలియును. ఈగొప్ప లోపమును భర్తీచేయుటకే శ్రీరంగాగారి రైతాంగ విద్యాలయమును స్థాపించికొన్ని సంవత్సరములనుండీ జరుపుతూ వచ్చారు. దీనిమూలకే చాలామంది గొప్పసేవకులుగా తయారయినారు.

ఇట్టివిద్యాలయము నీరేడు జరుపుట కెన్నిగో అంతరాయములు వాటిల్లినవి. ఎన్నివచ్చిననేమి "ధర్మమేవ జయతి" అన్నట్లు, విదేశానుభవం రాజకీయ విజ్ఞానంగల డాక్టరు కే. వి. కృష్ణగారి అధ్యక్షమున బాగా జేసాగు చున్నది.

ధరల సలహాసంఘాలు

మద్రాసు ప్రభుత్వం యీ క్రింది ప్రకటన చేస్తుంది:—

1940 మార్చి 20 వ తేదిన ప్రభుత్వం ఒక ప్రకటన వెలువరించింది. వివిధ జిల్లాలలో ముఖ్యమైన ఆహారసామగ్రి ధరలను నిర్ణయించడానికి సలహా సంఘాలను ఏర్పాటుచేసి, అవిచేసేపనులు ఫలితాలను సమీక్షించారు. తర్వాత మద్రాసు నగరానికి ఒకసంఘాన్ని యేర్పాటు చేయుటకు నిశ్చయించారు.

మద్రాసు సలహా సంఘము, యింత వరకూ 3 సార్లు ధరలునిర్ణయించ ప్రకటించారు. జిల్లాలలోని సలహా సంఘాలు సంతృప్తికరంగా పని చేస్తున్నాయి. ఇవి నిర్ణయించిన ధరలకూ వర్తకుల ధరలకు తేడా వుండడంలేదు. పలుచోటులలో మాత్రం తేడా అగుపడ్డది. ప్రభుత్వం చర్యతీసు కొని లాభతృష్ణనణచివేశారు.

యోగరత్నాకరం.

ఆయుర్వేద తిరుమల వెంకటరామానుజస్వామిగారిలా వ్రాస్తున్నారు.

ఈ వైద్యగ్రంధము అమృతకర ఆంధ్రవ్యాఖ్యాయుతము. గ్రంధకర్తయగు శ్రీమాన్ ఆయుర్వేద భూషణ, పండిత రేటూరు శ్రీనివాసాచార్యులవారు. వీరు తమగ్రంధ పఠకులవార్థమై, జనవరి 1940 లో జరిగి ఆంధ్ర ఆయుర్వేద పరిషత్సమావేశమున కిచ్చారు.

గ్రంధము సులభ శైలిలోనున్నది. "అమృతకర"యను ఆంధ్ర వ్యాఖ్యానమువ్రాసి ఆయుర్వేద శాస్త్రమున కెంతో సేవచేశారు. వైద్య సాంప్రదాయములు యొక్కయు తమయొక్కయు అనుభవముల నుట్టుమట్టులకు చక్కగా ప్రకటించారు.

ఆంధ్రపటాలం

ఆంధ్రదేశ సేవకోసం ఒక పటాలాన్ని తయారుచేయాలనివుద్దేశ్యం. ఒక వెయ్యిమందికుర్రవాళ్ళకు చాలు. ఈపటాలాన్ని చేకూర్చుటలో సహాయం చేసేవారెందరు, తామకూడపటాలంలో చేరుటకు సంసిద్ధులు కావాలి. పటాలంలో చేరువారిందరకే తిండి, బట్ట, పైగా జీతంయిస్తారు. వయస్సు 20,30 సంవత్సరంల మధ్యలోనుండాలి.

ఆంధ్రదేశ సేవకోసం, ఆంధ్రప్రతిభా సాధనాలకోసం ఆంధ్రులు ముందంజవేసి, పటాలాన్ని తయారుచేయుటకు సర్వవిధాలా సహాయంచేయప్రార్థన.

తక్కిన, వివరాలుకావలసివా శ్రీపర్వతనేని రాఘవరావుపంతులు, ఏలూరు అడిగ్రాయండి.

తిరుమలాపురం పంచాయతీ కోర్టులో

Civil No 4 Of 1940

కొప్పరపు వెంకటస్వామి వాది.

గంగవరపు చంచయ్య
సాకిన్ తిరుమలాపురం } ప్రతివాది.

యీ నెంబరు వాది ప్రతివాదిమీద రు 50-0-0 లకు దావా దాఖలు చేసియున్నాడు. మూడు పర్యాయములు నోటీసులు పంపినను జారీకాలేదు గనుక తిరుగా వాయిదా 27—4—40 తేదికి వేయబడినది. ప్రతివాదికి ఆక్షేపణ లున్నయడల ఆరోజు హాజరై తెలుపుకోనిచో తీర్పు ఎక్సుపార్టి చేయబడును.

జి. వెంకయ్య నాయుడు,
వైస్ ప్రెసిడెంటు.

తిరుమలాపురం పంచాయతీ కోర్టులో

Civil No 3 Of 1940

కొప్పరపు చినవెంకటస్వామి:- వాది.

గంగవరపు చంచయ్య
సాకిన్ తిరుమలాపురం. } ప్రతివాది.

యీ నెంబరు వాది రు 50-0-0 కు దావా చేసియున్నాడు. ప్రతివాదికి మూడు పర్యాయములు నోటీసు పంపినను జారీ కాలేదు. తిరుగా వాయిదా 27—4—40 తేదికి వేసియున్నాము. ప్రతివాదికి ఆక్షేపణలున్నయడల ఆరోజు హాజరై తెలుపుకపోతే తీర్పు ఎక్సుపార్టి చేయబడును.

జి. వెంకయ్యనాయుడు,
వైస్ ప్రెసిడెంటు.

టి.టి. సైన్టిఫిక్ మిశ్రమ ఇంగువ

ఇంగువను ప్రతిరోజు వాడుతున్నారు. ఇందులో అనేకరకాలున్నాయి. జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి. మామూలు ఇంగువలో రసాయనిక గుణములు మినహా, సువాసన మాత్రమేవుంది—

అదేమిమ్ముల నాకర్షిస్తున్నది.

శాస్త్రరీత్యా, రసాయనిక గుణములతో, 17 సంవత్సరముల కృషిచేసి. టి. టి. ఇంగువను తయారుచేశాము.

ఉచితం: కోరితే పాలు:

హనుమాన్ మంత్రకవచం.

హిమాలయ మందొక తపస్సు చేయుచున్న ఋషిపుంగవుని మహా మంత్రశక్తితో నిర్మించి కట్టివైన ఫలించును. ప్రతి వాడు కోరవలసి వున్నది. లాటరీ, జూదము, గుర్రపుపందెము, చేతకులు, పెండ్లిమోసములు స్నేహితులుగుట, స్త్రీ వశీకరము మొదలైన వాటిభూతములను పారదోలును. పూర్తిజేరికే లింగము దానితప్పు మా పంపితే చాలును.

ఎ. వి. ఆశ్రమం, చికాకోలు.

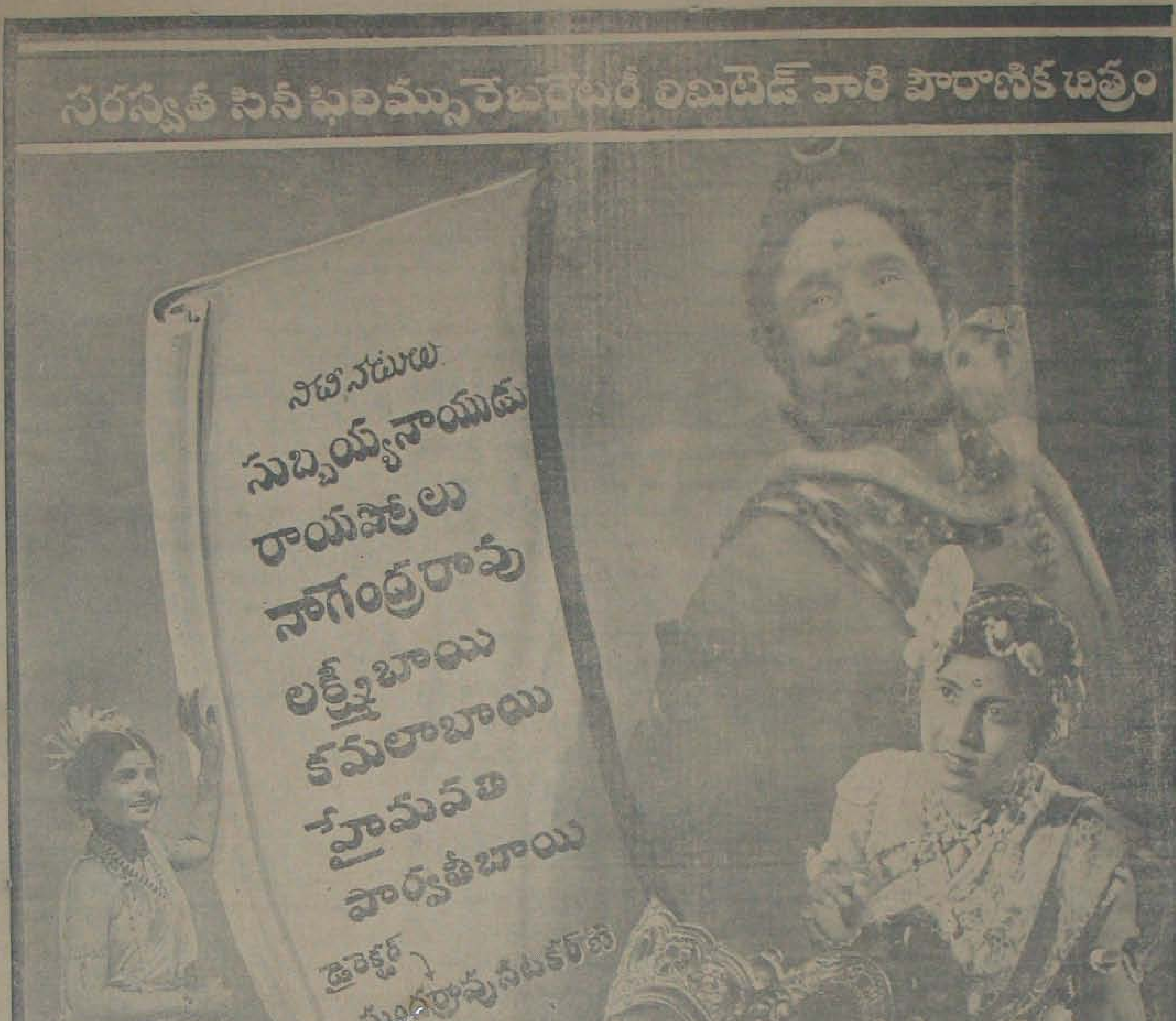

వివరములకు:

ఫేమస్సు టాకీ ... స్సు

2/159. ...